ОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

урят-Монголой
ҮНЭН

Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 217 (1817)
СЕНТЯБРИИН
13
ВТОРНИК
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

иалистическэ мүрысөө үргэлжэ хүтэлбэрилхэ

онной хүдэлмэришэд, кол- интеллигенци түрэл пар- Центральна Комитедэй Пленумэй шиидхэбэринүү- ехэ һайшаалтайгаар угтан умэй шиидхэбэринүүд соо ическэ промышленностиие дүнгүүд гаргагдаһан, дай ажахын бүхы һалба- аашадань хүгжөөхэ та- ехэ зорилгонууд табигда- Советскэ хүнүүд КПСС- июльскэ Пленумэй тогтоо- һаналаар һайшаан угтаха Советскэ Союзай Коммуни- партиин XX съездын хүн- үтэдэарадай социалистиче- өө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, енностиин болон хүдөө үйлэдбэриие хурдан түргэ- лөнэ.

манай промышленность амжалтануудые туйла- шленна үйлэдбэриин нии- эй талаар табадахи та- түсэб дүрбэн жэл дүрбэ дүүргэгдэо. Энэ хадаа со- онэй экономическа хүсэ бэхижүүлхын түлөө, ком- эшэ манай ороной сааша- ахын түлөө советскэ ара- лдэхи ехэхэн илалта мүн. бүхы ажахын хүгжэлтын, жаргалта байдалые хэл- гөөр һайжаруулгын, оро- нно хүсэ шадалые улам тын үндэһэ һууриинь хүн- шленность мүн болоно. Ка- ическэ байгуулалтада ор- иалистическэ байгуулал- элэшэгүй булюу һайн бай- үндэ индустриин талаар амжалтанууд дээрэһээ харагдана. Үйлэдбэриин үтээлнүүдые бүтээлгэ орон 1955 оной эсэстэ 1950 сасуулбал 84 процентһээ өөр ургаха байна.

э хүнүүд туйлаһан амжал- һаагаа амардаггүй юм тэдэнэр партиин XX съез- ехэ илалтануудаар уг- лөө социалистическэ мүры- үргэнөөр, шэнэ хүсэтэйгөөр лэ. Мүрысөөндэ туйлаһан нууд тухай мэдээнүүд оро- заха хизаарнуудһаа дуул- үү предприятинууд түсэ- орһоонь урид дүүргэнэ. хү- ын хүдэлмэринүүдые һай- лжа, гүрэндэ тарая тушаа- республиканууд, область- олзорһоонь урид дүүргэһэн ээнүүд хэблэлдэ толилог-

анай республикын түрүү иинууд, колхозууд бага бэ- лтануудые туйлана. Вало- укци үйлэдбэрилхэ түсэбөө түрүүшын хахад соо рес- най промышленность 105 дүүргэһэн байгаа. Тиихэдээ жэлэй энэ үеынхитэй са- валовой продукциин хэм- роцентээр ургаһан болоно. ын томохон промышленна Улан-Удэ городой Железно- район социалистическэ му- эөөр дэлгэрүүлһэнэйнгээ овой продукци үйлэдбэ- олоон һарынгаа түсэб 105 дүүргээ. Үйлэдбэриие пар- анизациин һайнаар мэдэ- приятиин ажахын ябуулгы- р хинан хүтэлбэрилдэг, эдэбхи үүсхэлыень үр- жөөдэг, бии байгаа арга удые хүсэд хэрэглэхын олдодог, социалистическэ үргэнөөр дэлгэрүүлдэг га- жалтануул туйлагдана. эболгон «Металлоширпот- ые абаад үзэе. Тус завод- ингээ түсэбые болзор- дүүргээ. Тэрэшэлэн ту- Улан-Удын отделениин амжалтатайгаар ажалла- амайхид гүрэнэй зөөриие умэнэй өөрынь үные хим- талаар һайн жэшээ ха- руулна. Социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ талаар һайн үльгэр жэшээнүүд Железнодорожно районой предприятинууд дээрэ яһала бии. Жэшээлхэдэ, паровозно деподо хүндэ ашаатай паровозуудые жолоододог машинистнууд паровозуудые түргэн ябуулхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэө. Энэ үүсхэлыень депогой партийна болон профсоюзна организацинууд толгойлон хүтэлбэрилнэ. Улан-Удын мяханай комбинадай хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үйлэдбэриингөө түсэб үлүүлэн дүүргэнэ. Тус комбинат август һарынгаа түсэбые 112,5 процент дүүргээ.

Коммунистическэ парти болон Советскэ правительство хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ тэрэшэлэн ехэ анхарал хандуулна. Манай республикын колхозууд болон МТС-үүд хүдөө ажахын талаар партиин ЦК-гэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө оролдоно. Тиигэжэ малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар түрүү колхозууд, фермэнүүд, һаалишад эрхим амжалтануудые туйлажа байна. Тэрэнэй ашаар республикамнай гүрэндэ һү тушааха, худалдаха, мүн нооһо тушааха түсэбөө дүүргэбэ. Мүнөө хүдөө ажахын хүдэлмэриин эгээн харюусалгатай үе ябажа байна. Тарая хуряалгые богонихон болзор соо гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ гэһэн зорилго табигдана. Энэ зорилгые һайнаар ойлгоһон түрүүшүүл социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажал хүдэлмэридөө амжалтануудые туйлана. Ургаса хуряалгые эмхитэйгээр ябуулһан аймагууд, колхозууд гүрэндэ тарая тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэнэ. Иволгын аймаг тарая тушааха түсэбөө бултанһаа урид дүүргээ. Мүн Прибайкальска, Кабанскын, Кударын аймагууд тарая тушаалгаар гүрэнэй урдахи уялгаяа дүүргэһэн байна. Хуряалгын хүдэлмэриие богони болзор соо дүүргэхын тула нэн түрүүндэ машинануудые, илангаяа комбайнуудые бүхы хүсөөрнь ашаглаха шухала. Үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ туйладаг комбайнернууд манайда үсөөн бэшэ бии. Селендумын МТС-эй комбайнер нүхэр Ковалевский сүүдхэ бүри 45—50 гектар хүрэтэр тарая хуряана. Нүхэр Ковалевскиин дүй дүршэлые халан абаһан комбайнернууд нүхэд Тубчинов, Жапов гэгшэд сүүдхэ соо 40 гектар хүрэтэр тарая хадана. Бичурын, Гашейн, Сосновско болон бусад МТС-үүдэй олон комбайнернууд үдэр бүри гурба—дүрбэн нормо дүүргэнэ.

Юрэнхыдөө республика дотор тарая хуряалга, гүрэндэ тушаалга хангалтагүйгөөр ябажа байна. Тэрэнэй гол шалтагаануудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, олонхи партийна организацинууд хуряалгын үедэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе бодотоор хүтэлбэрилнэгүй.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэл юу харулнаб гэхэдэ, үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдожо, социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлээ һаа, хаанашье амжалта туйлагдаха байһаниие гэршэлнэ. Тиимэһээ социалистическэ мүрысөө саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ гээшэ тон ехэ удхашанартай. Мүрысөөн дотор тон шухалань юуб гэхэдэ, тэрээндэ хүнүүдые олоор хабаадуулха, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, шадамараар хэрэглэхэ ябадал болоно.

Партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско организацинууд партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе толгойлон эмхидхэхэ, мүрысөөндэ хабаадагшадай бүхы хүсэл оролдолгые хүдэлмэриин бүхы дутуу дундануудые усадхаха ябадалда зорюулха уялгатай.

триодуудай бүлэ тухай анхарал оролдолго

НТ. (ТАСС). Үхибүүдэй дһаа абаад, арбан дүр- үргэжэ, ушар ёһо гүнзэ- дэхэ байһанаа. патрио- һаа харуулһан түмэршэ Шаахмед Шамахмудовта, иган Бахри Акрамовада пенси олгохо тухай тог- кскэ ССР-эй Министрнүү- гаргаба.

Гүрэнэй ба арадай үмэнэ Ш. Шамахмудовай, Б. Акрамовагай гаргаһан габьяае харадаа абан, тэдэ хоёрто туд бүридэнь һара бүхэнэй 600 түхэригэй хэмжээтэй, бүхы наһан соогоо абажа байха пенси Узбекскэ ССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтообо.

ТЕЛЕГРАММА

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. ВОРОШИЛОВТА
СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. БУЛГАНИНДА
СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр нүхэр В. М. МОЛОТОВТО

Вьетнамай Демократическа Республикын байгуулагдаһанһаа хойшо 10 жэлэй ойтой дашарамдуулан амаршалгын телеграмма бидэнэртэ эльгээһэн СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Танда, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Танда, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр нүхэр Танда, бүхы советскэ арадта Вьетнамай Демократическа Республикын арадай ба правительствын зүгһөө өөһэдынгөө гүнзэгы баясхалан хүргэхыемнай зүбшөөгыт.

Бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлэйнь түрүүшын үедэ вьетнам арадта үзүүлһэн дэмжэлгынь түлөө, дайнай жэлнүүдтэ хохидоһон манай экономико болон культурые һэргээн хүгжөөхэ хэрэгтэ мүнөө үнэн сэдьхэлһээ туһаламжа үзүүлжэ байһанайнь түлөө вьетнам арад советскэ арадта хизааргүй ехэ баясхалан хүргэжэ байдаг. Үнэн һайхан сэдьхэлһээ үзүүлэгдэжэ байгаа энэ туһаламжа Женевскэ хэлсээнүүдые шууд бэелүүлхын түлөө, эб найрамдал бэхижүүлхын, нэгэдэлээ бэелүүлхын түлөө, бүхы оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай ба демократиин түлөө тэмсэлдэнь вьетнам арадые зоригжуулна.

Коммунизм байгуулгын хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалгын хэрэгтэ Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр шэнэ, ехэ амжалта туйлахыень советскэ арадта үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Элүүр энхэ байхыетнай бүхы сэдьхэлһээ хүсэнэбди.

ДРВ-гэй Президент, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ
ХО ШИ МИН
ДРВ-гэй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр
ФАМ ВАН ДОНГ

Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай ба Германска Федеральна Республикын Правительственна делегацинуудай хоорондохи хэлсээн

Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай ба Германска Федеральна Республикын Правительственна делегацинуудай хоорондохи хоёрдохи заседани сентябриин 10-да московско сагаар үглөөнэй 10 часта болобо.

Советскэ делегациие Толгойлогшо Н. А. Булганинай дурадхалаар хоёр делегацинуудай Толгойлогшонор ээлжээлэн заседанинууд дээрэ түрүүлэгшэдээр байха болоо. Мүнөөдэрэй заседани дээрэ Германска Федеральна Республикын канцлер д-р К. Аденауэр түрүүлэгшээр байба.

Заседани дээрэ Советскэ Союз Германска Федеральна Республика хоёрой хоорондо дипломатическа болон худалдаа наймаанай сэхэ харилсаа, мүн культурна харилсаа байгуулха тухай асуудалые ба хоёр талануудта хабаатай бусад асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлөө.

Советскэ делегациие Толгойлогшо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин заседани дээрэ мэдүүлгэ хээ. Удаань ГФР-эй Делегациие Толгойлогшо канцлер К. Аденауэр, ГФР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Г. фон Брентано мэдүүлгэнүүдые хэбэ. Тэдэнэй һүүлээр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов үгэнүүдые хэлээ. Удаань ГФР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын статс-секретарь В. Хальштейн мэдүүлгэ хээ.

Заседаниин түгэсхэлдэ делегацинуудай хоорондо ниитэ асуудалаар һанал бодолоо хэлсэлгые дүүрэһэн дээрэ тоолохо гэжэ шиидхэгдэһэн байна. Һанал бодолоо хэлсэһэн ябадалые хараадаа абалсан, тодорхой дурадхалнуудые бэлэдхэхэ даалгабари хоёр ороной гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдтэ үгтөө.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. П. Тарасов Германска Федеральна Республикын Федеральна канцлер д-р К. Аденауэрые хүлеэн уулзаба

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. П. Тарасов Германска Федеральна Республикын Федеральна канцлер д-р К. Аденауэрые сентябриин 10-да хүлеэн уулзаба.

Д-р К. Аденауэртэй ГФР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр д-р Г. фон Брентано, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын статс-секретарь д-р В. Хальштейн, федеральна канцлерай канцеляриин статс-секретарь д-р Г. Глобке, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын протокольно таһагай начальник д-р Э.-Г. Мор гэгшэд ерэлсэбэ.

Д-р К. Аденауэртэй М. П. Тарасовай хөөрэлдэхэ үедэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин орлогшо А. Ф. Горкин байлсаба.

ТАСС).

ВСХВ-гэй шэнэ хабаадагшад

Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкын главна комитет энэ жэлдэ орооһото культурануудай хуряалга дээрэ, мүн тэрэшэлэн хабар овощь болон тамхинай рассада һуулгалга дээрэ, пропашной культурануудые тарилга дээрэ шалгараһан Краснодарска хизаарай ехэ бүлэг механизаторнуудые ВСХВ-гэй 1955 оной хабаадагшад болгожо баталаа.

Северскэ МТС-эй комбайнер И. Литвиненко «Сталинец-6» комбайнаар хүдэлмэрилхэ зуураа, 276 гектар орооһото тарая хуряаһан, тиихэдээ выставкэдэ хабаадахын тула тогтоогдоһон зургаа мянган центнер тарая сохихо нормын орондо 6587 центнер сохиһон байна. Хабар И. Литвиненко 13 үдэрэй туршада 221 гектарта пропашной культура тарижа, выставкэдэ хабаадаха нормые нилээд ехээр үлүүлээ һэн.

Северскэ МТС-эй комбайнерай туһалагша Н. Литвиненко 328 гектар тарая хуряажа, 7108 центнер орооһо сохиһон байна. Мүн тэрэшэлэн Северскэ МТС-эй комбайнернууд П. Врадий, И. Кондратенко, И. Харченко, Соколовско МТС-эй комбайнер И. Фартушный, Дондуковско МТС-эй комбайнер В. Стативко гэгшэд ВСХВ-дэ хабаадаха нормые үлүүлэн дүүргээ.

Гулпкевическэ МТС-эй механик И. Танский комбайнуудые һайнаар заһабарилһанай, тэдээниие поли дээрэ зүбөөр хубаарилан табиһанай, комбайнернууд болон штурвальнуудые амжалтатайгаар бэлэдхэһэнэй түлөө ВСХВ-гэй хабаадагшаар баталагдаа.

Хэдэн арбаад механизаторнууд үйлэдбэриингөө нормые үлүүлэн дүүргэһэнэй, овощь болон тамхи механизированнэ аргаар, эрхим шанартайгаар һуулгаһанай түлөө выставкэдэ хабаадагшадаар баталагдаа.

(ТАСС).

Краснодарска хизаар. Энэ жэлдэ Курганска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо орооһото культурануудай һайн ургаса хуряагдаа. Колхознигууд ба Курганска МТС-эй механизаторнууд хүдэлмэриин 13 үдэрэй туршада 3761 гектарай ургаса хуряажа, гектар бүриһөө дунда зэргээр 19,6 центнер орооһо сохиһон байна. Мүнөө колхознигуудта жэлэй түрүүшын хахадай ажалта үдэртэ аванс үгтэнэ. Ажалта үдэр бүридэ 3 килограмм шэниисэ хүртэнэ. Жэлэй түрүүшын хахадта 626 ажалта үдэр олоһон З. И. Дубинина 1878 килограмм шэниисэ абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: З. И. Дубинина ажалта үдэртөө аванс абажа байна. Зүүн талаһаа — кладовщик П. П. Кравцов.

ТАСС-эй фотохронико.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд колхозуудта ороно

ВИЛЬГОРТ тосхон. (Коми АССР). Зоотехник Мария Алексеевна Худяева ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг, дүй дүршэл ехэтэй мэргэжэлтэ байһанаа харуулаа. Тэрэ хадаа хүдөө ажахыда 25-дахи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна.

Мүнөө нүхэр Худяева Сыктывдинскэ районой Буденнын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельдэ хүдэлмэрилнэ. Тэрээнэй үүсхэлээр малда нэмэлтэ ногоон тэжээл эдюулэгдэдэг болоһон, фермэнүүд дээрэ шэнэ гурим тогтоогдоһон байна. Эдэ ба бусад хэмжээ-ябуулганууд һү һаалгые бүхы колхозоороо нилээд ехэдхэхэ арга олгоо.

Һаяхан колхознигуудай хамтын суглаан боложо, артелиин гэшүүд болохые хүсэһэн М. А. Худяевагай, залуу агроном А. М. Петруневагай мэдүүлгэнүүд зүбшэн хэлсэгдээ. Үгэ хэлэһэн колхознигууд эдэ мэргэжэлтэдые магтаһан байна.

Хамтын суглаан агроном А. М. Петруневае, зоотехник М. А. Худяевае колхоздо нэгэн дуугаар абаад, тэдээниие правлениин гэшүүдээр һунгаһан, мүн агрономоор, зоотехнигээр баталһан байна.

(ТАСС)

Колхознигууд хүдөө ажахын институдта һурана

КИРОВ, (ТАСС). В. Тестоедова дунда һургуули дүүргээд Слободско районой Пушкинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилхэеэ үлэһэн байгаа. Тиихэтээ хамта энэ басаган Кировскэ хүдөө ажахын институдай заочно отделенидэ ороо. Комсомолка Тестоедова һуралсалаа колхозно үйлэдбэри дээрэхи ажалтаяа шадамараар зохилдуулна. Тэрээнэй толгойлдог кукуруза ургуулалгын звено район дотороо түрүүшүүлэй нэгэн юм.

Уржумска районой Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин түрүүлэгшэ Г. Головин энэ институдай заочно отделенидэ оролдосотойгоор һураа. Һаяхан тэрэ гүрэнэй экзаменуудые амжалтатайгаар бараад, диплом абаа.

Кировскэ хүдөө ажахын институдай заочно отделенидэ мүнөө хамта 340 хүн һурана. Тэдээнэй дунда жиирэй колхознигууд, тараанажалай бригаданuудай бригадирнууд, малай фермэнүүдые даагшанар колхозой түрүүлэгшэнэр бии.

27 мянган шэнэ студентнер-медигүүд

Врачууд болон фармацевтнүүдые бэлэдхэдэг дээдэ һургуулинуудай нэгэдэхи курсда нёдондо намарайхида орходоо энэ жэлдэ 27 мянга гаран студентнэр үлүү олоор абтаа.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ занятинууд шэнэ программаар ба түсэбөөр ябуулагдажа байна. Шэнэ программын ёһоор, врачууд терапи, хирурги болон акушерствын талаар бүри гүнзэгы эрдэмтэй болохо юм. Рентгенорадиологи заалга бүхы медицинскэ институдуудай һуралсалай программада оруулагдаа.

Мэргэжэлтэд-рентгенологууд болон радиологуудые олоор бэлэдхэдэг болохын тулада медицинскэ 30 институдта рентгенорадиологиин кафедранууд байгуулагдаа.

(ТАСС).

Тосхонуудта автоматическа телефонно станцинууд табигдана

МОГИЛЕВ. (ТАСС). Бобруйска районой Михайловка гэжэ тосхондо автоматическа телефонно станци ашаглалгада оруулагдаба. Сельсоведэй бүхы колхозууд, машинно-тракторна станци, һургуули, унишалгын байшан гэхэ мэтэнүүд телефонтой болгогдоо. Круглянска районой Тетерино гэжэ тосхондо тиимэ станци һаяар ашаглалгада оруулатлахань.

Областиин тосхонуудта мүнөө үедэ арба гаран автоматическа телефонно станцинууд хүдэлмэрилжэ байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Үйлэдбэриин шухала һалбарие мартажа болохогүй

Паровозо-вагонно заводой капитальна барилгын таһагай партийна организацида 17 коммунист тоологдоно. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада тус парторганизацие барилгын участогай начальник нүхэр К. Г. Белоглазов хүтэлбэрилнэ.

Нүхэр Белоглазов коммунистнуудай найдабарие һүүлэй үедэ дүүргэнэгүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ партийна организаци ниитэ-ойлгууламжын ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэри оройдоо ябуулнагүй.

Заводой капитальна барилгын таһагай үүргэ угаа ехэ. Жэл бүхэндэ барилгын ба заһабарилгын ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ ёһотой юм. 1955 ондо гансал гэр байрын барилгада 1 миллион 350 мянган түхэриг гаргашалха байгаа. Гэхэ зуура, барилгын хүдэлмэри эндэ жэл бүри муугаар ябана, барилгада һомологдоһон мүнгэнэй ехэнхи хубинь ашаглагдангүй үлэнэ. Барилгын хүдэлмэри ехэ удаанаар ябахаһаа гадна, муу шанартайгаар хэгдэжэ, олон ушарта дахин заһабарилгада ороно. Жэшээнь, нүхэр Белоглазовай хүтэлбэреэр баригдаһан 236,218,233-дахи гэрнүүдтэ хэдэн олон дутагдалнууд олдоһон байгаа. Теэд нүхэр Белоглазов тэдэ дутагдалнуудые зайсуулха тушаа хэды дахин үгэеэ үгэһэн байбашье, хэлэһэн үгэдөө хүрэнэгүй.

Барилга дээрэ ажалай эмхидхэлгэ һула, түрүү дүй дүршэлэй хэрэглэгдэдэггүй дээрэһээ хүдэлмэришэдэй бүтээсэ тон бага. Тэрээн дээрэһээ боложо барилгын таһаг хадаа 30 гаран хүдэлмэришэдые түсэбһөө гадуур барижа байдаг. Эндэхи бүхы хүдэлмэришэдэй 30 процентнь һүүлэй 3 һарын турша соо нормоёо дүүргэнэгүй.

Энэ жэлдэ ашаглалгада тушаагдаха ёһотой 8 ба 12 байратай гэрнүүд баригдажа байнхай. Теэд тэндэ социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэнэгүй, харуулан ойлгуулха агитаци байхагүй. Хүдэлмэриин нарядай хаһа саг соогоо үгтэдэггүй дээрэһээ барилгашад сагаа гүйсэд хэрэглэжэ шаданагүй. Иимэ баримта илангаяа 8 байратай гэрэй барилга дээрэ үзэгдэнэ. Эндэ хүдэлдэг штукатурщигуудай ажалай бүтээсэ үнгэрһэн һарада оройдоо 88 процент, модошо дархашуулай 92 процент болобо. Этээл иимэ шалтагаануудһаа боложо, сентябриин 15-да ашаглалгада тушаагдаха ёһотой гэр үшөө дууһагдаадүй байна.

Эдэ баримтанууд юу гэршэлнэб гэхэдэ тус партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Белоглазов хүдэлмэришэд ниитэһээ холодожо, тэдэнэртэй холбоо барисаагүйгөөр ажаллана. Ажалдаа бии байгаа дутагдалнуудые обёорхоёо болишоо. Парторганизаци жэлэй эхинһээ хойшо оройдоо хоёр дахин суглаа үнгэргэһэн байна. Эдэ суглаанууд бэлэдхэл муутайгаар үнгэрһэн дээрэһээ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрээгүй һэн. Парторганизаци үйлэдбэриин шухала шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ шиидхэдэггүй байна. Парторганизаци түсэбгүйгөөр ажаллана, партийна бюрогой гэшүүд хоорондоо уялгануудаа хубаажа абаагүй юм.

Тус парторганизаци яахадаа иимэ байдалда орошооб гэхэдэ, заводой партийна комитет барилгын таһагай ажалые һонирходоггүй, партийно-политическэ хүдэлмэриин хэр зэргээр ябажа байһание шалгадаггүй байна. Парткомой секретарьнууд нүхэд Л. Асеев, Г. Кладити, Р. Рабданов гэгшэд барилганууд дээгүүр ябадаггүй, тэндэ юунэйшье боложо байһание мэдэдэггүй байна.

Барилгын таһагай хүдэлмэрие һайжаруулхын тула эгээн түрүүн эндэ эмхидхэлэй болон партийно-политическэ хүдэлмэрие үндэһөөрнь шэнэдхэн табиха хэрэгтэй.

Б. Борисов.

Байкало-Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой үнинэй загаһашан Тыхерен Тысхеевич Онтобоев.

А. Сахаровскаягай зураг.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо

АВТОШЭГНҮҮР ТОДХОГДОБО

«Далайтан» гэжэ газарта байражаһан тарянажалай бригадада һаяхан автомашинануудые ашаатайнь шэгнэхэ автошэгнүүр тодхогдобо.

Тус шэгнүүр 10 тонно хүрэтэр ашаа шэгнэхэ юм.

ШЭНЭ БОЛЬНИЦА БАРИГДАБА

Һаяшаг 10 оротой шэнэ больница баригдажа, ашаглалгада оробо.

Энэ больница хирургическа, терапевтическэ таһагуудтай. Мүн 6 оротой нарайлалгын таһаг бии.

Больница шэнэ шэнэ инструментнүүдээр хүсэд хангагданхай. Зөөлэн мебельшэе худалдан абтанхай.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

Партиин ээлжээтэ XX съездые ажалай амжалтануудаар угтахаар зоригжоһон колхозой һаалишад һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлжэ шадаа. Тэрэнэй ашаар колхоз гүрэнтээ һү тушаалгаар болзорһоонь урид тоосожо, даалгабаряа 136 процент дүүргэбэ. Мүн бэлэдхэлэй дээшэлүүлэгдэһэн сэнгээр гүрэндэ һү худалдаха даалгабаряа 158 процент дүүргэжэ, аймаг соогоо түрүүлжэ ябана.

ТОК ДЭЭРЭ

Таряа хуряалгые богонихон болзор соо дүүргэхын түлөө тус колхозой тарянажалай бригадын гэшүүдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Тус мүрысөөндэ таряа сэбэрлэгшэд В. Коробейникова, Н. Будникова, И. Ефремова, И. Никрутинова, Н. Спиридонова, ашаалагшад В. Кобылкин, В. Анасов, Н. Видрин, Б. Дымбрылов, Г. Сучагин, А. Холеева, шофёрнууд Д. Санжиев, С. Пинцев, Д. Томский гэгшэд түрүүлжэ ябана. Эдэнэр үдэрэйнгөө даабарие саг үргэлжэ 140—180 процент дүүргэнэ.

Г. Лубсанов.

Сэлэнгэ.

ПОЕЗДЫЕ ГРАФИГҺААНЬ ГЭЭГДҮҮЛХЭГҮЙН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭ[Х]

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленум социалистическэ промышленностие саашадань хүгжөөхэ талаар советскэ хүнүүдэй урда тон ехэ зорилгонуудые табяа. Манай станциин түмэрзамшад энэ хүндэтэй хэрэгые бэелүүлхын тулада шэнэ эршэ зоригтойгоор тэмсэжэ оронхой. Хэнэйшье мэдэһээр, түмэр зам арадай ажахын һалбаринуудай хүгжэлтэдэ тон ехэ үүргэ эзэлнэ. Хүдөө ажахын продуктнууд, промышленностиин үйлэдбэрилһэн эд бараан гол түлэб түмэр замаар хэрэгтэй газартаа абаашагдана.

Иимэһээ бидэнэр, түмэрзамшад энэ транспорт дээрэ техническэ дэбжэлтэ туйлахын, шэнэ технологи хэрэглэн, ашаа шэрэлгые дээшэлүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ ёһотойбди.

Би Улан-Удэ станциин техническэ пунктда наймадахи жэлээ шалгагшаар хүдэлмэрилнэб. Минии уялга хадаа станцида хүрэжэ ерэһэн ашаатай составай вагонуудай бүтэн бүринние техническэ талаарнь наринаар шалгажа, эбдэрһэн элэһэн юумэнэй байгаа һаа, заһабарида дары оруулха ябадал болоно. Тиимэһээ вагонуудые шалгагшын уялга тон харюусалгатай. Хэрбээ ашаатай вагоной зарим детальнуудай эбдэрһэние элирүүлэнгүй саашанхи аян замдань гаргаа һаа, поезддо элдэб аюул тохёолдожо болохо бшуу.

Красный Лиман станциин ахалагша шалгагша, Сталинска шангай лауреат А. Т. Щебликин гэгшын үүсхэлээр түмэр зам дээрэ вагонуудые һайнаар, поездһоонь гээгдүүлэнгүй түргөөр заһабарилха талаар шэнэ хүдэлөөн 5 жэлэй саада тээ гараһан юм. Манай Улан-Удын узелда мастер Кузьма Михалёвой хүтэлбэрилдэг бригадынхидаар энэ үүсхэл тэрэ дарыдаа дэмжэгдэһэн байгаа. Бидэнэр мүнөө болотор энэ шэнэ аргаар хүдэлмэрилжэ, ерэһэн поезднуудые графигһаань зааханшье гээгдүүлэнгүй ябуулнабди. Һүүлэй үедэ станциин 7 халаан барандаа нүхэр Щебликинэй аргаар ажалладаг болонхой.

Мүнөө өөрынгөө хүдэлмэри тухай богонихоноор хэлэхэ болоо һаа, иимэ байна. Поездын станцида хүрэжэ ерэхэтэй сасуу нэгэшье минута удаарангүй шалгалта хэхээ гарадагби. Эгээн түрүүлэн вагонуудай автоматическа залгалаануудай бүтэние шалгагшаб. Юуб гэхэдэ, эдэ залгалаанууд поездын ябажа байха үедэ тон харюусалгатай участок болоно. Автозалгалаанууд паровозой ехээр хүсэлхэдэ гантадаг, хабшуурнуудынь бата тэниижэ забһар гарадаг, мүн шүдэнүүдыншье хухарһан, элэһэн байжа болодог. Тиимэһээ эдэ бүгэдые тон наринаар хараха хэрэгтэй.

Һүүлээрнь фрикционно аппарадай хүдэлмэрие шалгажа үзэдэгби. Тиихэдэ вагоной корпусые мөөрнүүдэй голнуудтай холбоһон детальнуудые наринаар хараха хэрэгтэй. Эндэ тон олон болтонууд, таблаанууд, шүрэбүүд байдаг. Тэ[...] риманиинь һуладаһан, му[...] һаншье байдаг.

Вагонуудай мөөрнүүд бо[...] нуудые шалгахадаа бүри[...] наар хараха[...] Мөөрнүүдэй[...] болон бусад[...] нууд ганта[...] һан, голнуу[...] һэн байжа[...] Эдэние [...] харахаһаа[...] хаараа тон[...] дэгби. [...] байгаа һ[...] ниинь тад[...] лоод байда[...] элэһэние т[...] хын тулада[...] хэрэглэхын[...] жуугаар ойд[...] лалта хэдэ[...] Голой гаж[...] динһон гү, [...] хихэ ма[...] дуталдаһан[...] һаа, түмэрэй тон жэжэхэн[...] мөөрын булые хушаһан б[...] лой гажанхайе шалгаха[...] тэмдэг гэхэдэ, мөөрынь[...] рельс дээгүүр мухарихада[...] шаа, мүн досоошоошье ех[...] захалһан байха.

Техническэ хэмжүүрһээ[...] ашаалагдаһан ба бусад [...] нууд дээрэһээ вагонуудай[...] дынь мүн лэ гантадаг, [...] дынь хэрэгһээ гарадаг бай[...] бүгэдые нарипаар шалгажа, [...] гээд заһабарилха тухай[...] слесарьнүүдтээ дары үгэдэ[...] Хэрбээ вагоной ехээр эбд[...] подо заһабарилагдаха бай[...] энээн тухай станциин дисп[...] лон бусад хүтэлбэрилэгшэд[...] дуулгадаг гуримтайбди.

Холын аян замда зорижо[...] поездын станцида хүрэжэ е[...] зарим залуу шалгагшад дү[...] багатай дээрэһээ вагонууд[...] һэн детальнуудые элирүүлэ[...] гэргэжэрхидэг. Энэ хадаа е[...] тагдал. Поезд саашанхи за[...] ха баатай боложо, графи[...] жомдоно. Арадай ажахын[...] саг болзор соогоо хэрэг[...] хүрэхээ болино.

Һүүлэй хоёр жэлэй турш[...] минии хүдэлмэридэ тиимэ[...] ушар байгаагүй. Энэ жэл[...] эй Зам харилсаанай ми[...] намда «эрхим вагонник» [...] зэргэ олгоо. Мүнөө туйл[...] һанаагаа амарнагүйб. КПС[...] съездын хүндэлэлдэ ажала[...] жагсаад, ажалайнгаа бүтэ[...] дээшэлүүлхын түлөө [...] 7 халаанай шалгагшад[...] ническэ һуралсал эх[...] хэй. Эндэ өөрынгөө хүдэлм[...] дүршэлые харуулнаб. Залу[...] шад Д. Семенова, П. Кли[...] Суровцев болон бусад ва[...] түргэн аргаар шалгаха тал[...] үрэ дүн харуулжа эхилээ. С[...] үйлэдбэри дээрээ шэнэ [...] нэбтэрүүлэн, КПСС-эй [...] июльскэ Пленумэй шиидх[...] бодото дээрэнь дүүргэхын[...] хы хүсэл зоригоо гаргаха [...]

В. Бел[...]

Улан-Удэ ст[...] вагон шал[...]

Механизаторнуудай эрилтые хангаха хэрэгтэй

Полевой хүдэлмэриин эгээл харюусалгатай үе—таряа хуряалгын түлэг дундаа ябажа байхада Гашейн МТС-эй партийна организаци механизаторнуудай дунда ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулна. Энээндэ жэшээ болгон хэдэн баримтануудые абаад үзэе. Октябриин сомоной «Путь Ленина» колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг механизаторнуудай дунда политическо-ниитын хүдэлмэри оройдоо ябуулагданагүй.

—Уласхоорондын гү, али манай орон дотор боложо байһан һонинуудые бидэнэр таряа хуряалгын эхилһэнһээ хойшо дуулаагүйбди. МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд ябахадаа «шамдагты, түргэлэгты» гэхэһээ бэшэ, бидэнэртэй хөөрэлдэдэггүй,—гэжэ комбайнер Иван Гороховский мэдүүлнэ. Үнэндөө энэ нүхэрэй мэдүүлгэ тон зүб байна. Юуб гэхэдэ, тус колхоздо хүдэлмэрилдэг механизаторнуудай дунда политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүдэй үнгэргэгдэдэггүйһөө байтагай, ажал хүдэлмэриин ябаса тухай юрын хөөрэлдөөнүүдшье эмхидхэгдэдэггүй юм. Хуряалгын эхилхэһээ хойшо эндэ «Дайшалхы хуудаһан» гү, али ханын газетэ гараагүй. Комбайнернуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэнэгүй, показателиин доска дээрэ хүдэлмэриин үдэрэй дүн бэшэгдэнэгүй. Хэды хоножо, МТС-һээ 2 экземпляр газетэ тракторна бригадада ерэһэн юм, теэд тэрэниие уншажа, механизаторнуудта хөөрэжэ үгэхэ агитатор эндэ томилогдоогүй.

Ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэриин иигэжэ зүндөө орхигдоһон дээрэһээ эндэ ажал хүдэлмэри эмхигүйгөөр ябажа байнхай. Жэшээнь, тус колхоздо хүдэлдэг комбайнернууд Василий Клементьев, Михаил Гороховский гэгшэд хуряалгын эхилһэн сагһаа хойшо үсөөхэн үдэрнүүдтэнь даалгабаряа дүүргэһэн байха юм.

Булганинай нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ 9 комбайнова агрегат хүдэлмэрилдэг. Тэндэхи трактористнууд болон комбайнернуудай дунда политическэ хүдэлмэри мүн лэ ябуулагданагүй. Тус колхозой 3-дахи тарянажалай бригадын поли дээрэ хүдэлмэрилдэг 17-дохи тракторна бригадада МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал МТС-эй директор нүхэр Перевалов, ахалагша инженер нүхэр Гантимуров гэгшэд хэдэн дахин ябабашье, трактористнууд болон комбайнернуудтай хөөрэлдэхэ сагаа олодоггүй юм.

КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Разуваев август һарын һүүлээр манай бригадада ерэһэн мүртөө «ГАЗ-69» маркын хүнгэн машинынгаа кабинаһаашье гарангүй бусашоо һэн,—гэжэ энэ бригадын гэшүүд нүхэд Б. Батомункуев, Ц. Цырендашиев гэгшэд хөөрэнэд. Эдэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ жиирэй хүнүүдтэй хөөрэлдэхэ «сүлөөгүй» ехэрхүү зан гаргажа ябадаг хүтэлбэриин буруу методэй үлэгдэл мүн.

Гашейн МТС-эй партийна организациин секретарь нүхэр Братеньков харьяата колхозуудта хүдэлмэрилдэг тракторна бригадануудта хододоо ябажа, трактористнууд болон комбайнернуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэриин хэр зэргээр ябуулагдажа байһание шалгажа үзэдэггүй. Нүхэр Братеньков түрүү тракторна бригадануудаар хододоо гүйлгэдэг мүртөө МТС соогоо гээгдэжэ ябадаг 17, 18, 19-дэхи тракторна бригаданууд ургаса хуряалгын эхилһэн сагһаа хойшо ябаагүй. Теэд эдэ бригаданууд хуряалгын хүдэлмэри угаа эмхигүйгөөр ябажа байха юм. 10 гаран үдэр соо хүдэлмэрилхэ зуураа 17-дохи бригада (бригадирынь нүхэр Бальжинимаев) 900 гаран гектарай ургаса хуряаха түсэбтэй аад, оройдоо 240 гектар таряа хуряагаа.

Таряа хуряалгын үедэ механизаторнууд шиидхэхы үүргэ дүүргэнэ. Тиимэһээ механизаторнуудай бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахын тула зохихо арга нүхэсэл байгуулха, тэдэнэрэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, хуряалгын хүдэлмэрие богони болзор соо дүүргэхын тула али бүхы хэмжээ абаха шухала.

Б. Тугнуев.

Парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар

Һаяхан КПСС-эй Улан-Удын Городской райком районой промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэбэ.

Семинар дээрэ партиин Городской райкомой секретарь нүхэр **С. С. Бадмацыренов** элидхэл хэбэ. Районой ээлжээтэ партийна конференцидэ бэлэдхэхэ талаар промышленна предприятинуудай болон эмхи зургаануудай партийна организацинуудай үмэнэ зорилго табиха зуураа, нүхэр Бадмацыренов партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе эрид дээшэлүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэбэ.

Предприятинуудай коллективүүдтэ партиин XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын тула хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэлые үргэнөөр дэмжэхэ зорилго парторганизацинуудай урда табигдаа.

Малай үүлтэр һайжаруулгын зарим асуудалнууд

Колхозуудай хараалһан хэмжээ-ябуулгануудай ёһоор 1960 ондо эбэртэ бодо малайнгаа үүлтэрые һайжаруулхатай хамта тэжээл элбэгээр бэлэдхэжэ, һү һаалгые гурба дахин ехэдхэхэ уялгатай байнабди.

Республикын колхозуудта эбэртэ бодо малай үүлтэр һайжаруулха талаар Сэлэнгын госплемрассадник ехэ үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Юуб гэхэдэ, эндэ эрхим һайн үүлтэрэй мал үсхэбэрилэгдэнэ. Мал эдеэлүүлгэ, харууһалга һайнаар эмхидхэһэнэй, малай үүлтэр һайжаруулһанай ашаар госплемрассаднигай племенной фермэнүүдтэ 1951 онһоо 1954 он хүрэтэр үнеэн бүриһөө һү һаалга дунда зэргээр 1259 литрһээ 2195 литр хүрэтэр дээшэлүүлэгдээ. Тиихэдэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой фермэнүүд үнеэдтээ һайн байра байдал түхеэржэ, 1954 ондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 3033 литр һү һааһан байна.

Манай госплемрассаднигай племенной фермэнүүдтэ һү һаалгые дээшэлүүлхэ талаар хэгдэжэ байһан хүдэлмэри колхозуудай һүнэй-товарна фермэнүүдтэ ехээр нүлөөлнэ. Һайн үүлтэрэй үнеэдые илгажа, тусгаар гүүртэнүүд болгоод, тэдэнэй харууһалга, эдеэлүүлгые һайжаруулһанай ашаар Сэлэнгын аймагай колхозуудта һү һаалга 1951 ондо үнеэн бүриһөө 367 литр байһанаа 1954 ондо 695 литр хүрэтэр ехэ болоһон байха юм.

Манай племенной фермэнүүд симментальска үүлтэрэй, томо бэетэй үнеэдтэй юм. Һү, мяха ехээр үгэжэ байһан малнай манай ажахыда тон ехэ арга боломжын бии байһые элеэр харуулжа, саашадаа ябуулха хүдэлмэриимнай шэглэлые элирүүлжэ үгэнэ. Зорилго юуб гэхэдэ, эбэртэ бодо малай тоо толгойе түргэнөөр олошоруулхаһаа гадна, үнеэдые үдхэн һү ехээр үгэдэг болгохо, мүн үүлтэрынь һайжаруулха хэрэгтэй.

Манай республикын колхозуудай товарна фермэнүүдэй олонхинь һү, мяха багатай малтай байна. Ушар иимэһээ колхозой товарна фермэнүүдэй һүрэгые һайжаруулга хадаа малай үүлтэр һайжаруулгын шухала зорилго мүн. Колхознигуудай хамтын суглаагаар баталагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай ёһоор колхоз бүхэн племенной хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха уялгатай.

Манай эндэхи үнеэдые симментальска үүлтэрэй бухада табижа үүлтэр һайжаруулха хэрэг тон шухала байна. Энэ талаар һайн үрэ дүн туйлаһаншье колхозууд бии. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой холимол үүлтэрэй эбэртэ бодо малай гүүртэнүүдтэ хоёр-гурбан дахин тугаллаха үедөө 460—480 килограмм амидын шэгнүүртэй байһан, 4,2 процент тоһолигтой 1850 литр һү үгэһэн үнеэд бии. Холимол үүлтэрэй малнуудһаа ашаг шэмын—һү һаалгын, һүнэй тоһолигой ехээр абтаһан баримтанууд малажалай туршалгын станциин ажахыда, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо, республикын бусадшье колхозуудта бии.

Иигэжэ холимол үүлтэрэй малые бүлэг болгон таһалаад, харууһалга, эдеэлүүлгыень һайжаруулха, һү, мяха ехээр үгэдэг болгохо ёһотойбди. Эдэ малые бусад юрын малһаа амяарлан, шэлэжэ абаха шухала. Шэлэн абтаһан малда зохёогдоһон формын ёһоор, племенной карточкануудые бэшэхэ хэрэгтэй. Тэрээн дээрэ эрэ ба эмынь илгаае, наһыень, ямар малһаа гараһыень, ашаг шэмыень (амидын шэгнүүр, һү үгэлгэ ба һүнэйнь тоһолигые), мүн үүлтэр тухайнь мэдээнүүдые бэшэхэ ёһотой.

Эдэ һайн үүлтэрэй бүлэг эхэ малһаа гараһан түлнүүдые жэл бүри илган абажа, тусгаар бүлэг болгон, һайнаар үсхэбэрилхэ хэрэгтэй. Үлэгшэ малыень бүлэг болгон таһалаад, амяарлан харууһалха шухала.

Малые холин үсхэбэрилжэ, үүлтэрыень һайжаруулхын тулада буханудые байд гээд лэ һэлгэхэ хэрэгтэй. Тиихэдээ шэнэ буханууд малда табигдажа байһан буханудта орходоо шанарайнгаа талаар бүри һайн байха ёһотой.

Товарна фермэнүүдтэ байдаг нютагай үүлтэрэй үнеэдэй ашаг шэмэ үгэлгые түргэнөөр дээшэлүүлхын тула тэдэниие һайн үүлтэрэй буханудаар хангаха хэрэгтэй. Энэ зорилгоор колхозуудай буханудта ветеринарно-зоотехническэ шалгалта жэл бүри үнгэргэхэ шухала. Иимэ шалгалта хадаа буханудаар ажахын хэр зэргэ хангагдаһание, буханудай племенной шанарые, буха үнеэд хоёрой түрэлэйн холбоое элирүүлжэ үгэхэһөө гадна, үүлтэр һайжаруулгада буханудые зүбөөр хэрэглэхэ арга олгохо байна.

Племенной буханудые зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ малай үүлтэр һайжаруулгада шиидхэхы үүргэтэй юм. Буханууд үнеэдһээ амяараа, һайнаар харууһалагдажа ба эдеэлүүлэгдэжэ, хүсэ шадал һайнтай байха ёһотой. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай колхозуудай племенной фермэнүүдтэ буханудые һайнаар харууһалдаг дээрэһээнь үнеэдэй һубайралга бүрин шахуу усадхатдаа.

Эрхим һайн үүлтэрэй буханудые хэрэглэжэ, искусственна аргаар үнеэдые үрэжүүлхэ шухала. Искусственнаар үрэжүүлгэ хадаа һайн үүлтэрэй буханудай үрэһөөр хэдэн зуугаад үнеэ ороондо оруулха арга олгодог.

Залуу мал харууһалгада онсо анхаралаа хандуулха шухала. Ушар юуб гэхэдэ, манай олон колхозууд залуу мал үсхэбэрилжэ, һайн үүлтэрэй малтай болохо хэрэгые тоодоггүй байһаар. Товарна фермэнүүд абаһан бүхы тугалнуудаа эхэдэнь табижа тэнжээдэг байна. Мүн үнеэд муугаар эдеэлүүлэгдэдэг дээрэһээ һү багаар үгэнэ. Тиимэ байхадань тугалнуудаа үнеэдтээ табижа хүхүүлнэбди. Тэрэнэй эсэстэ тугалнууд түрүүшынгээ һарануудта һү багаар ууна, ондоо тэжээл эдинэгүй. Тиимэһээ нэгэ жэл болоһон туталай амидын шэгнүүрэй 80—90 килограмм болодогынь гайхалтайшье бэшэ. Иигэжэ тэжээгдэһэн тугалнууд 3—4 жэл үнгэрһэнэй һүүлээр гү, али бүхы наһан соогоо өөрынгөө амидын шэгнүүртэ хүрэдэггүй байна.

Эхээ хүхэхээ болиһон тугалнууд (6 һарын һүүлээр) зундаа һайн бэлшээридэ адуулагдаха, үбэлэй үедэ үбһэ ба шэмэтэ тэжээлээр, мүн концентрадаар хангагдаха ёһотой.

Залуу малые тэжээлээр хүсэд хангабал, тэдэнэр ороондо орохо наһан (2 жэл) хүрэтэрөө һайжаруулагдаһан үнеэдэй фермэдэ: эмэ тугалай амидын шэгнүүр 350 килограмм, эрэ тугал—460 килограмм, тиихэдэ племенной эмэ тугал—540 килограмм хүрэхэ байна.

Мүнөө колхоз бүхэнэй зоотехнигтэй болоод байхада үүлтэр һайжаруулгын хэрэгые бүри һайнаар хүтэлбэрилхэ аргатай болообди. Мэргэжэлтэдэй хэды олон болгогдобошье, малай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри, мүн үнеэдһээ һү һаалга үшөөл доодо хэмжээндэ байһаар. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай колхозуудта һү ехээр үгэдэг племенной мал бүхы һүрэгтэй сугтаа тэнжээгдэдэг байна. Тиимэһээ малай үүлтэр оройдоошье һайжаруулагданагүй шахуу. Буханууд үнеэдһээ амяарлагдаагүй, хамтадаа ябана, мүн тугалнууд бүридхэгдэнэгүй. Залуу малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээлэй рацион байгуулагданагүй. Тиимэһээ эндэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо Сэлэнгын госплемрассаднигһаа абаашагдаһан тугалнуудай амидын шэгнүүр үбэлдөө 20-һоо 40 килограмм хүрэтэрөө хороһон байна. Иимэ баримтанууд республикын бусадшье колхозуудта үзэгдэнэ.

Үнеэдэй үүлтэрые һайжаруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхэ хүдэлмэридэ иимэ дутагдалнууд юундэ гаранаб гэхэдэ, республикын Хүдөө ажахын министерствын зүгһөө энэ шухала хэрэгтэ анхарал багаар хандуулагдана.

Зоотехник, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэ, колхозой түрүүлэгшэ ба фермые даагша бүхэн һү ехээр үгэдэг малай тоо толгойе колхозуудта олон болгохын түлөө тэмсэхэ ёһотой. Имагтал хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа бараниень бэелүүлбэл, һү ехээр үгэдэг малаа олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ зорилгонуудаа республикын колхозууд дүүргэжэ шадаха байна.

А. Виноградов, Сэлэнгын госплемрассаднигай директор.

«БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭ[Н]» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Почто зөөлгэ юун[...] һайжарнагүйб"

Хэжэнгын аймагай Леонов[...] хондохи почтово отделени[...] дай захиһан газетэ, журна[...] захигшадтань саг соонь хү[...] гэжэ дээрэ дурсагдаһан га[...] гаар манай газетэдэ томи[...] бэшэг соо хэлэгдээ һэн.

Бэшэг соо заагдаһан бари[...] шалгалтаар тодорбо гэжэ ма[...] дакцида Хэжэнгын аймагай [...] холбооной конторын начальн[...] логшо нүхэр Дылгыров ма[...] дакцида мэдээсэбэ. Леоновско[...] во отделениин начальник Т[...] ба Хрущевой нэрэмжэтэ [...] почтальон нүхэр Гостева [...] һануулга хэгдэбэ.

„Социалистическэ мү[...] эмхидхэлгэдэ ёһо тэ[...] хандана"

Паровозо-вагонно заводой[...] дэй хүдэлмэришэдэй дунда[...] листическэ мүрысөөн ёһо т[...] эмхидхэгдэнхэй гэжэ [...] газетын августын 16-най [...] толилогдоһон статья соо хэ[...] байгаа.

Манай редакцида тус [...] парткомой мэдээсэһэнэй ёһо[...] тья соо заагдаһан дутагда[...] усадхаха талаар зохихо хэм[...] абтаба. Цехын хүдэлмэрие[...] тагүйгөөр хүтэлбэрилһэнэй[...] лөө паровоз хабсаралгы[...] начальник Стрельников [...] сүлөөлэгдөө. Заводой па[...] зүгһөө хүдэлмэришэдэй ду[...] циалистическэ мүрысөөе эм[...] тэрэниие тодорхойгоор хү[...] хэ талаар зохихо хэмжээ[...] нууд абтаа.

Таряанай гээлтэтэй тэмсэе

* * *

Тоо бүридхэлые һайжаруулха

...ка дотор таряа хуряалга ...аа ябажа байна. Манай ...ахын хүдэлмэрилэгшэд ...XX съездын хүндэлэлдэ со... ...скэ мүрысөөндэ оролсоод, ...агаа гээлтэ хоролтогүй... ...юнь хуряажа абахын, та... ...хүдөө ажахын бусад про... ...гүрэндэ тушааха уялгаяа ...нь урид дүүргэхын ба ...дүүргэхын түлөө, ниитынгээ ...тэжээлээр гүйсэд ханга... ...бухы шадалаараа оролдо...

...уд ба совхозуудай поли... ...ургуулагдаһан хүдөө ажа... ...ранууд хадаа манай оро... ...нь мүн. Тиимэһээ тэрэ... ...юнь гээлтэ хоролтогүй... ...жа абаха хэрэгтэй. Та... ...нь болон хүдөө ажахын ...туранууд килограмм ...заатагүй шэгнэдэг ба тоо ...э абадаг байгаал һаа, ...уйлажа шадаха байнабди. ...уд, совхозууд болон МТС... ...лбэрилэгшэд, хүдөө ажа... ...жалтэд хуряагдаһан бүхы ...байнуудһаа асарагдаха... ...у, мүн тэрэшэлэн сэбэрлэг... ...ряа бэлэдхэлэй пунктда ...ба колхозой складта хаа... ...тээ заатагүй шэгнэхэ яба... ...а ёһотой.

...хамта, хүдөө ажахын про... ...э бүрин бүтэн байлгаха ...урим зарим газарта са... ...Аймсоведүүдэй гүйсэд... ...машинно-тракторна станци... ...колхозуудай правлени... ...йнһаа асарагдаһан таряа ...шэгнүүлхэ, тэрэнине бүрин ...гаха тушаа зохихо хэмжээ ...Зарим колхозуудта ком... ...шэгнүүршэдгүйгөөр хүдэл... ...комбайнова хуряалгын ...сг соогоо бэшэгдэнэгүй гэ... ...ССР-эй статистическэ управлениин ба ЦСУ-гэй инспекторнуудэй үнгэргэһэн шалгалтаар элирүүлэгдээ. Иимэ дневнигүүд дээрэ олонхи ушарта хуряагдаһан талмайн ба комбайнуудһаа асарагдаһан таряанай хэмжээн бэшэгдэнэгүй. Гадна, комбайнуудай сохиһон таряан колхозой складуудта накладнойгүйгөөр эльгээгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Бичүрын аймагай «Заря коммунизма» колхоздо үнгэрхэдөө комбайнай сохиһон таряае солоомын үзүүр дээрэ адхаһан ябадал үзэгдөө. Тиигээд тэрэ таряан һүниндөө ямаршье харуулгүйгөөр орхигдоһон байна. Мүн комбайнуудай сохиһон таряа тогуудта тушаажа абалга тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Тиихэһээ байтагай эндэ асарагдаһан таряан оройдоо шэгнэгдэнгүй адхагдана. Тиимэһээ энэ ток дээрэ хэды шэнээн тарянай бии байһыень хэншье хүсэд мэдэхэгүй байна. Ороoһо таряанай шэгнүүрые автомашинын гү, али хоорбонуудай тоогоор тодорхойлно. Иимэ баримтанууд мүн бусадшье колхозуудта үзэгдэдэг.

Тэрэшэлэн комбайнаар хуряалгын үедэ зарим колхозуудта таряан ехээр гээгдэнэ гэжэ шалгалтаар элирүүлэгдээ. Жэшээнь, Бичүрын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо комбайнаар шэниисэ хуряахадаа зарим колосуудые хадангүй гараһан дээрэһээнь гектар газарта нэгэ центнер таряа гээһэн байна. Мүн энэ аймагай «Заря коммунизма» колхоздо дээрэ дурсагдаһан шалтагаанһаа гектар бүридэ 3 центнер, Иволгын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоздо—2 центнер шэниисэ гээгдэһэн байха юм. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз намарай хара таряа хуряахадаа гектар бүридэ 2,5 центнер, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз—1 центнер үлүүтэй ороoһо гээһэн байна. Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз хабарай хара таряа хуряахадаа гектар бүридэ мүн лэ центнер үлүүтэй ороoһо гээгээ гэхэ мэтэ. Колосуудые хадангүй, ороoһо таряа шэлбэ дээрэнь орхижорхихоһоо гадна, таряа дутуугаар сохижо, солоомо болон мэхиинэтэйнь сугтань гаргажа, ехэ гээлтэ хэхэ ябадал үзэгдэнэ. Тэрэшэлэн ороoһо таряан тогууд дээрэ байхадаа, мүн шэрэтдэхэ зуураа хоролтодо оруулагдадаг байна.

Зарим аймагта комбайнууд зерноуловительнуудгүй дээрэһээ таряа ехээр гээнэ. Жэшээнь, Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ комбайнер Н. М. Виноградов зерноуловительгүй комбайнаар хүдэлмэрилжэ, таряа гээһэн байна.

Эдэ бүхы дутагдалнууд юун дээрэһээ гаранаб гэхэдэ, хуряалгын хүдэлмэринүүдэй шанарай хойноһоо хиналта хэгдэдэггүй байна.

Комбайнууд болон молотилкануудай сохиһон таряанай тоо бүридхэлые МТС-үүдэй директорнуудэй табиһан шэгнүүршэд хэдэг юм. МТС-һээ табигдаһан энэ шэгнүүршэн хадаа гүрэнэй ба колхозой интересые наринаар сахиха, комбайн болон молотилкаһаа асарагдаһан ороoһо таряае эзэн ёһоор, гамтай һайнаар шэгнэхэ, тоо бүридхэлдөө абаха уялгатай.

Колхозуудай правленинүүд ба МТС-үүдэй директорнууд хуряалга, шэрэлгэ дээрэ таряанай гээлтые усадхахын тула яаралтай хэмжээ абаха, ороoһо таряанай болон хүдөө ажахын бусад культурануудай тоо бүридхэлгын саг соогоо, зүбөөр хэгдэхын хойноһоо шанга хиналта тогтоохо уялгатай.

Ф. Николаев, БМАССР-эй Статистическэ Управлениин начальнигай орлогшо.

Удэр, һүнигүй хүдэлмэрилнэ

...ра тарялан аяар холо хү... ...жэ, намарай һэрюухэн ...долгитон эбхэрнэ. Эдеэшэ... ...колосууд газарта хүрэтэ... ...а...

...а Сэлэнгын аймагай Мо... ...нэрэмжэтэ колхозой таряа... ...Колхозой поли дээрэ хү... ...лэнгын МТС-эй механиза... ...жэшээтэ һайнаар хүдэлмэ... ...комбайнер Даниил Сергее... ...нов эндэ хүдэлмэрилдэг ...нуудай дунда суурхана.

...лоһоо һүниин харанхые ..., электрын гал ялагад ...аһаар байтарнай, мото... ...хэ абяан улам шан... ...орхоноор дуулдажа, та... ...бар поли дээрэ түглыһөөр ...э комбайн хажуудамнай ...байнай алишье талаһаань ...электрын гэрэл ярарна. ...рай һууриин хажууда ба... ...улаан дүлэн мэтэ улалза... ...г дээрэнь «Эрхим комбай... ...адта» гэһэн үгэнүүд бэ...

...хажууда Даниил Думнов ...баринхай, хедерээ, мүн ур... ...һэн полиие шэртэн, нэгэшье юумэ алдангүй, хёрхоор хаража ябана. Алтан шара шэниисэ бункер руунь уһандал адляар таһалгарягүй адхарна.

Таряа хуряажа үшөө захалаадүй байхадаа Даниил Думнов хадаха участогуудаараа ябажа, бултыень хаража үзэһэн байна. Тиимэһээ нүхэр Думнов һүниишье сагта комбайнаа айлтагүй жолоодоно.

Таряа зөөдэг транспортын хооһоор ябалгые усадхахын тула комбайнер Думнов ургасые тухайлаад, бункераа һуллахаар газарнуудые уридшалан заадаг байна. Мүнөө комбайниинь 600-аад метр ябаад лэ автомашинануудай хоорбо соо таряагаа адхана. Иимэ аргаар бодомжотойгоор хүдэлмэрилһэнэй ашаар таряа шэрэхэ автомашина, мүн бусадшье транспорт хооһоор үлүү газарта ябахаяа болинхой. Мүн комбайн бункер дүүрэн ороoһотой болодоггүй, тракторай зүдхэхэдэ хүнгэржэ үгэдэг байна.

Автомашинанууд хойно хойноһоо һубарилдан ерэжэ, комбайнай ябууд дунда ашаалагдана.

Агрегадай тракториснууд уруудам, үгсүүр газарнуудта хоёрдохи, гурбадахи скоростынуудые һэлгүүлэн, трактораа зүбөөр ябуулна. Тиихэдэнь комбайнер комбайнайнгаа скоростиие шамдуулан, мотороо бүри түргөөр хүдэлгэнэ. Ингэжэ тракторист комбайнер хоёр үгэеэ ойлголсожо, нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилдэг байна.

Комбайнай хойноһоо техническэ харууһа үнгэргэлгэдэ агрегадай бүхы гэшүүд хабаадалсадаг. Комбайнай гол шухала узелнуудые комбайнерай туһалагша нүхэр Федотов харууһална. Комбайнер Думнов өөрөө моторой бүлэгые харууһалхаһаа гадна, агрегадай гэшүүдэй ажалые эмхидхэдэг, хинан шалгадаг юм.

Мүнөө жэл нүхэр Думновай хүтэлбэрилдэг агрегат һүүлэй үедэ үдэрэй 15—18 гектар хуряажа, гектар бүриһөө 15—20 центнер таряа сохино.

Комбайнова агрегадай бүтээсэ ехэтэйгээр, үдэр һүнигүй ажаллаһанай ашаар Молотовой нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ таряа уялгата ёһоор тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ шадаһан байна.

Н. Хазагаев.

*

Оролдосото ажал

Байгша ондо ургаса хуряалгые богонихон болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр дүүргэхын түлөө комбайнернуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Сүхын МТС-эй комбайнернууд ажалай амжалтануудые туйлажа байна.

Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо ажалладаг комбайнер нүхэр Н. И. Могильников, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг комбайнернууд И. Б. Бадмаев, Т. Б. Цыциков, «Коммунизм» колхоздо ажалладаг комбайнернууд Д. Д. Ганжуров гэгшэд үдэр бүриингөө нормые 2—2,5 дахин үлүүлэн дүүргэнэ. Мүнөө эдэнэр тус бүридөө 200—335 гектар таряа хадаад байна. Тэдэнэр зарим үдэрнүүдтэ 30—40 гектар хүрэтэр хадажа, үдэрэйнгөө нормые 3—4 дахин үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Эдэнэр үндэр бүтээсэ яагаад туйланаб гэхэдэ, комбайн болон трактораа һайнаар заһаха ба нягтаар харууһалхаһаа гадна, хамаг агрегадайнгаа ажалые һайнаар таарулан эмхидхэдэг байна. Эдэнэрэй агрегадта ажалладаг штурвальщик, солоомошон, таряа зөөгөөшэд тус бүридөө уялгануудаа һайнаар мэдэдэг ба тэрэнээ нарин нягтаар дүүргэдэг юм. Гадна, эдэ комбайнернууд таряа хуряалгын үнэтэ сагые дэмы гээхэгүйн тулада час, минута бүхэниие шадаал һаа ашагтайгаар хэрэглэхын түлөө хододоо оролдоно.

Аймагай комбайнернуудай дунда социалистическэ мүрысөө үүсхэгшэ, Селендумын МТС-эй комбайнер нүхэр М. И. Ковалевский таряа хуряалгын эхилһэн үдэрһөө саг үргэлжэ «С-6» комбайнаар үдэр бүри 3—4,5 нормо дүүргэнэ. Тэрэ долоон хоног соо 313 гектар хадаад байна. Сентябриин 7 болотор энэ комбайнер хамта 449 гектар хадаа.

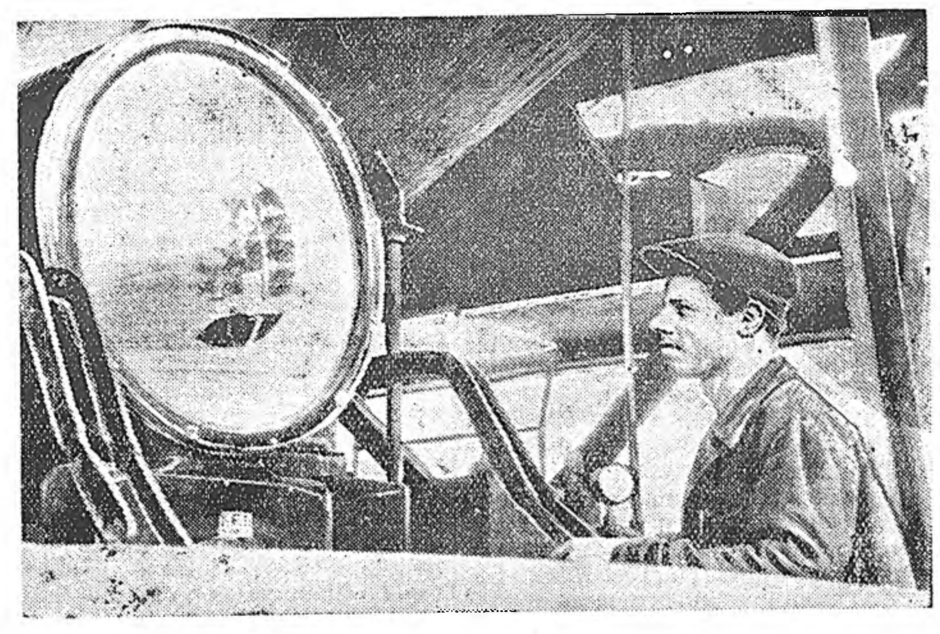
Мүнөө тус МТС-эй комбайнер Г. Р. Цырендоржиев «С-6» комбайнаар, Д. А. Жалсанов «Коммунар» комбайнаар тус бүридөө үдэр бүриингөө даалгабарие саг үргэлжэ 2—2,5 дахин дүүргэжэ ябана.

Комбайнернууд Ц. Д. Данзанов, Б.-Н. Д. Базаров гэгшэд мүн эдэнэрһээ хожомдоногүй.

Сэлэнгын МТС-эй комбайнернууд Д. С. Думнов, Б. Чагдуров, Ц. Мункуев болон бусад таряа хуряалгын эхилхэһээ хойшо ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, үдэрэйнгөө нормые саг үргэлжэ 1,5—2 дахин дүүргэнэ.

Ингэжэ партиин XX съездые ажалай амжалтаар угтахын тула социалистическэ мүрысөөндэ бултадаа хабаадажа, комбайнуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, таряа хуряалгые богонихон болзор соо, һайн шанартайгаар дүүргэхын тула Сэлэнгын механизаторнууд бага бэшэ оролдолго гаргана.

Л. Ринчино.

Улан-Удын асфальто-бетонно завод республикымнай промышленностиин эгээл залуу шэнэ предприятинуудай нэгэн болоно. Мүнөө тус заводой хүдэлмэришэд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, шэнэ амжалта туйлажа байна. Асфальт шаналгын мастер Анатолий Калашников мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Калашников асфальт-бетон шанадаг машинын худхуурай дэргэдэ байна.

Ф. Моренецэй фото.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

ОВОЩИИН ҮНДЭР УРГАСА

«Путь коммунизма» колхозой огородно бригада энэ жэлдэ овощиин үндэр ургаса ургуулба. Жэшээлхэдэ, гектар бүриһөө 500 центнер капуста, 120 центнер помидор, 100 центнер морковь, 120 центнер һонгино, 205 центнер үгэрсэ хуряагдаһан байна. Тэрэнэй ашаар колхоз овощь тушаалгаар гүрэнтэйгөө сүм тоосоо.

Огородой бригадын гэшүүд эрхим ажалайнгаа түлөө нэмэлтэ түлбэри абаба. Огороднигууд Бизья Хоренова, Степанида Шабаева, Буда Бахлуев, Георгий Шабаев болон бусад 3—3 центнер үгэрсэ абаһан байна.

ЭРХИМ АЖАЛАЙ ҮРЭ

XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой правлени КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлэн, квартал бүхэндэ колхозниигуудта ажалта үдэртэнь аванс хубаана. Энэ жэлэй хоёрдохи кварталай дүнгүүдээр колхоз ехэхэн мүнгэ хубаагаа. Түрүү колхозниигууд Шагдар Амбаев, Долгор Баторова, Елизавета Попова, Жап Халбасков болон бусад 450—600 түхэриг хүрэтэр аванс абаа.

Тэрээнтэй хамта малшадта нэмэлтэ түлбэри хубаагдаа. Һаалишад эгэшэнэр Елизавета ба Евгения Поповатан нэмэлтэ түлбэридэ 1300 литр һү абаба. Тэдэнэй абаһан һү тоһон болгоо һаа, 54 килограмм тоһон болохо юм.

«Красное знамя», Түнхэнэй аймаг.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД

ВЛКСМ-эй айком комсомольско-залуушуулай комбайнова агрегадуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба. Тиин энэ мүрысөөндэ Кабанскын МТС-эй комбайнер Демид Куржумовай агрегат түрүү һуури эзэлжэ, ВЛКСМ-эй айкомой дамжуулгын вымпелдэ хүртэбэ. Нүхэр Куржумов «С-4» комбайнаар 10 хоногой туршада 122 гектар таряа хуряаһан, 1308 центнер ороoһо сохиһон байна.

Комсомолец Коневой агрегат хоёрдохи һуури эзэлээ.

Тракторна бригадануудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ сентябриин 1-нэй мэдээгээр 10-дахи тракторна бригадын коллектив (бригадирынь нүхэр Дубенко) эрхим амжалта туйлаа. Энэ бригадада мүн ВЛКСМ-эй айкомой дамжуулгын вымпел барюулагдаа.

«Байкальский колхозник», Байкало-Кударын аймаг.

ҺҮ ҺААХА ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

«Путь к коммунизму» колхоз ажахын 1955 оной түсэб табихадаа, һаамхай үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1250 литр һү һааха гэжэ хараалһан юм. Тиин колхозой һаалишад энэ даалгабаряа уридшалан дүүргээд, ажахын жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө үшөө 170 литр һү һааха уялга абаба. Ингэжэ тэдэнэр ажахын жэл соо үнеэн бүриһөө 1420 литр һү һааханъ.

Ажахын жэлэй 11 һарын дүнгүүдэй ёһоор, колхозой һүнэй-товарна фермэ хамта 244 мянган литр һү һаагаа. Энэнь үнгэрэгшэ жэлэй энэ хугасаатай сасуулхада 116 мянган литрээр ехэ болоно.

«Знамя победы», Прибайкальска аймаг.

СИЛОСНЭ КОМБАЙН АБАБА

Бичүрын машинно-тракторна станци силосно «СК-2,6» маркын комбайн абаба.

Энэ комбайнань Ждановай нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, үдэр бүри 7 гектарай орондо 8 гектар хуряана.

«Ленинский путь», Бичүрын аймаг.

ҺУРАГШАДТА ИНТЕРНАТ

Саянтын долоон жэлэй һургуулиин дэргэдэ 30 хүнэй байха интернат шэнээр нээгдэбэ. Интернат дотороо ехэ һайнаар түхеэрэгдэһэн ба һайн оро, дэбисхэр гэхэ мэтээр хангагдаһан байна.

«Победа», Тарбагатайн аймаг.

Журналнуудай хуудаһануудһаа

...циалистическэ лагериин оронуудай хоорондохи экономическа холбоо барисаанай хүгжэлтэ

...ршагтай ехэ статья «Эко... ...асуудалнууд» гэжэ журна... ...дохи номерто толилогдоо. ...ка наукануудай акаде... ...мнкын институдай дирек... ...мир Кайгл энэ статья бэ... ...йха юм. Капитализмын ...стемэһээ таһаран гараад, ...Союзтай хамта нэгэдэмэл, ...алистическэ лагерь бай... ...онууд, экономическа та... ...та барисаатай, хоорондоо ...рилсан ажалладаг болоо. ...скэ арадай демократиин ...хадаа Советскэ Союзай ...туһаламжада, мүн өөһэд ...оо харилсан ажаллалга... ...эн дайнай үедэ һандарал ...ороһон арадайнгаа ажа... ...татайгаар һэргээн бод... ...лэдбэриин талаар дайнай ...хэмжээндэ хүрөөд, со... ...скэ индустриализацилга ...хилээ. Эдэ оронуудта ...үндэһэ һуури байгуу... ...айнхай. Энэ үедэ социа... ...ёһоной ажахы улам ур... ...листическэ ёһоной ажа... ...м һуларна. 1953 оной ...европейскэ арадай демо... ...онуудай экономикодо— ...ыһаа бэшэндэнь—социа... ...ёһоной ажахы гол ехэ ...эг болоһон, үйлэдбэриин ...скэ ёһоной харилсаан ...н байгаа. Жэшээлхэдэ, ...ада нэгэдэхи табан жэ... ...(1953 он.) социалистиче... ...: промышленностьда— ..., барилгада—99,8 про... ...ортда—100 процент, банковска хэрэгтэ—100 процент, хүдөө ажахыда—45,4 процент эзэлдэг болоһон байгаа.

Арадай демократиин бусад оронуудта революционно гүн ехэ хубилалтанууд болоо. Социалистическэ сектортэ промышленностиин валовой продукциин удельнэ хэмжээн 1952 ондо: Польшодо—99 шахуу процент, Венгридэ—97 процент, Румынида—95 процент, Болгарида—98 процент болоһон байгаа. Оптово наймаанай талаар европейскэ арадай демократиин бүхы оронуудта социалистическэ секторэй хубита 100 процент болоно. Бутархай наймаанай талаар социалистическэ секторэй хубита: Польшодо ба Венгридэ—92 үлүүтэй процент, Чехословакида болон Болгарида—99 үлүүтэй процент болоно.

Европейскэ арадай демократиин оронуудай (Болгариһаа бэшэндэнь) хүдөө ажахыда социалистическэ зөөри булюу һуури эзэлнэ. Гэбэшье, жэжэхэн үйлэдбэрилэгшэдэй хубиин зөөри үшөө бии байһаар. Хүдөө ажахыда болон гар урлалгын промышленностьда социалистическэ шэнэдхэн байгуулалгын бэелүүлэгдэхэ тудам үмсын зөөри хамтын социалистическэ зөөреэр һэлгэгдэнэ. Городто болон хүдөөдэ капиталистическэ этэгээдүүдэй үлэгдэлнүүд бүхы хэмжээгээр хизаарлагдадаг ба түрин зайсуулагдадаг байна.

Хитадай Арадай Республикада промышленна бүхы үйлэдбэридэ гүрэнэй секторэй хубита 1949 ондо 34 процент болодог байгаа һаа, 1953 ондо 53 процент хүрэтэр ургаһан байна гэжэ статьягай автор бэшэнэ. Энгэй капиталистическэ предприятинуудай хубита промышленна үйлэдбэридэ жэл ерэхэ тудам хороно. Энэ секторэй удельнэ хэмжээн 1954 оной эсэс хүрэтэр 24,9 процент болотороо хороһон байна. Һүүлэй жэлнүүдтэ Хитадай промышленностиин шухала шухала һалбаринуудтахи энгэй капиталистическэ предприятинууд улам олоороо гүрэнэй-капиталистическэ элдэб түхэлэй предприятинууд болгон шэнэдхэн байгуулагдана. 1954 ондо гүрэнэй ба кооперативна секторэй хубита оптово наймаанай талаар—89 процент, бутархай наймаанда—58 процент болоһон байгаа. 1955 оной эхинэй үеэр Хитадай хүдөө ажахыда 600 мянга гаран хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативууд бии байгаа.

Социалистическэ лагериин оронуудай экономическа хүгжэлтэ социализмын экономическа гол хуули ёһоор тодорхойлогдоно. Арадай демократиин оронуудта энэ хуулиин нүлөөн үшөө хизаарлагданги болобошье, үйлэдбэриин социалистическэ ёһоной харилсаануудай ургаха тудам саашадаа ургэдэнэ. Социалистическэ лагериин оронуудай үйлэдбэриин хүсэнүүдэй түргэнөөр ургажа байһан ушар энээгээр лэ тайлбарилагдана. Хитадай промышленностиин валовой продукци 1949 онойхитой сасуулхада 1954 ондо 4 үлүүтэй дахин нэмээ. Польшодо промышленна үйлэдбэри 1948 онойхитой сасуулбал 1953 ондо 3 шахуу дахин, Чехословакида—2 дахин, Венгридэ болон Румынида—3,5 шахуу дахин, Болгарида болон ГДР-тэ—багсаахада 2,5 дахин нэмэһэн байна. Албаниин Арадай Республикада промышленностиин валовой продукци дайнай урда тээхи хэмжээнтэй сасуулбал 1954 ондо 11 дахин ургаа.

Социалистическэ лагериин оронуудай үйлэдбэриин ургаха тудам дэлхэйн демократическа рынок жэл ерэхэ тудам үргэдэнэ. Польшын гадаадын худалдаа наймаан 1946 онойхитой сасуулбал 1952 ондо 6 дахин, Чехословакиин—3,5 дахин, Венгриин—13 дахин, Румыниин — 14,5 дахин, Болгариин—2,9 дахин, ГДР-эй 1947 онойхитой сасуулбал —17,7 дахин ургаһан байна. Албаниин гадаадын худалдаа наймаан 1949 онойхитой сасуулбал 1953 ондо багсаахада 2 дахин ургаа. 1953 оной байдалаар Советскэ Союзай экспортлэн гаргадаг эд бараанай 80 процентые социалистическэ лагериин оронууд худалдажа абадаг байгаа.

Социалистическэ лагериин оронуудай хоорондохи экономическа харилсаан капиталистическэ оронуудай хоорондохи экономическа харилсаануудта орходоо тад ондоо юм гэжэ статья соо хэлэгдэнэ. Социалистическэ лагериин оронуудай экономическа харилсаанда ямаршье зүрилдөөн байдаггүй, һулаар хүгжэнги оронуудые экономическа талаараа ехээр хүгжэнги оронуудай зүгһөө мүлжэхэ, арадуудай национальна бэеэ даанхай байдалые һуларуулха гэһэн эрмэлзэлгэ гарадаггүй юм. Энэ холбоо барисаан хадаа харилсан туһалалсаха, шэнэ техникэдэ үндэһэлэн, социалистическэ үйлэдбэриие таһалгаряатүй ургуулха ба нарижуулан һайжаруулха ябадалда туһалха зорилготой. Тиимэһээ иимэ харилсан туһалалсалга эд бараа андалдан абалсалгаар хизаарлагдадаггүй юм. Научно-техническэ харилсан ажаллалга, үйлэдбэриин техническэ дүй дүршэлые халан абалсалга социалистическэ лагериин оронуудай хоорондо бэелүүлэгдээ.

Советскэ Союз хадаа арадай демократиин оронуудта али бүхы туһаламжа үзүүлнэ. Машинанууд болон түхеэрэлгэнүүдые, шухала шухала түүхэй эд, техническэ документаци дамжуулан үгэжэ, элдэб янзын техническэ туһаламжа үзүүлжэ, эдэ оронуудта социалистическэ индустриализаци бэелүүлгэдэнь Советскэ Союз туһална.

Советскэ үйлэдбэриин новаторнуудай дүй дүршэлые, советскэ наукын ба техникын туйлалтануудые хэрэглэлгэ арадай демократиин оронуудые социалистическэ индустриализацилгада, тэдэнэй хүдөө ажахые шэнэдхэн байгуулгада ехэ үүргэ дүүргэнэ. Зарим оронуудтань Советскэ Союзай үгэдэг урьһаламжанууд, тэрэшэлэн ехэ хэмжээнэй ороoһо таряан, эдеэ хоолой бусад зүйлнүүд арадай демократиин оронуудта социалистическэ байгуулалтые бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай юм.

Социалистическэ лагериин бүхы оронууд өөһэд хоорондоо холбоо барисаагаа, харилсан ажаллалгаяа улам бэхижүүлнэ. Жэшээлхэдэ, Чехословаки электростанцинуудай, коксово ба цементын заводуудай, эдеэ хоолой, текстильнэ, гуталай болон химическэ предприятинуудай түхеэрэлгэнүүдые арадай демократиин оронуудта худалдадаг юм. Социалистическэ лагериин бүхы оронууд научно-техническэ дүй дүршэлөө улам үргэнөөр халан абалсана.

Имагтал хүдөө ажахын продукт, түүхэй эд газаашань худалдадаг байһан оронууд эсэгэ оронойнгоо промышленностиие түргэнөөр хүгжөөһэнэй ашаар промышленна эд бараа жэл ерэхэ тудам улам ехээр бусад оронуудта худалдана. Жэшээлхэдэ, Румыни нефтяной промышленностиин түхеэрэлгэнүүдые, электромоторнуудые, станогуудые, тракторнууд болон бусад зүйлнүүдые ондоо тээшэнь худалдадаг юм. Польша транспортна далайн олзоборилгын судануудые, паровозууд болон вагонуудые, Венгри далайн ба гол мүрэнэй суднануудые, промышленна бусад түхеэрэлгэнүүдые бусад оронуудта худалдана.

Нүхэрэй ёһоной харилсан ажаллалга ба харилсан туһалалсалга социалистическэ лагериин орон бүхэндэ социалистическэ үйлэдбэриие таһалгарягүй ургуулха ба нарижуулан һайжаруулха, тэрээнһээ уламжалуулан ажалшадай материальна ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туһална.

Социалистическэ лагериин оронуудай хүгжэлтэ гол шухала продукци үйлэдбэрилгын түсэбүүдые улам һайнаар тааруулжа зохёохые эрина гэжэ статьягай автор бэшэнэ. Социалистическэ лагерьта ородог тус тус орон бүхэнэй арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ һайнаар харилсан ажаллалгые улам үргэдхэхэ шухала байһан дээрэһээ түсэбүүдээ тааруулжа зохёохо хэрэгтэй болоно.

Эдэ бүгэдые хараадаа абаагүй һаа орон бүхэндэ түсэб зохёолгоор горьтой бэрхэшээл тохёолдожо болохо байна. Тиин мүнгэ зөөри һомололго тааруугүйгөөр хэгдэжэ, тэрээнһээ уламжалан үйлэдбэриин ба ажалай бүтээсын ургалта удааржа болохо байна.

Дэлхэйн ажахын социалистическэ

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Уласхоорондын шэнжэлэл

ГФР СССР хоёрой хоорондо таатай зохид харилсаа байгуулхые германска арад хүсэнэ

Германиие нэгэдүүлхэ проблемые шиидхэхын тулада Германска Федеральна Республика Советскэ Союз хоёрой хоорондохи харилсаае таатай зохид болгохо тухай асуудалые германска олониитэ канцлер Аденауэрэй Москва ерэхэ болоһонтой дашарамдуулан эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэдэг болоһон байна.

Германска асуудалай гуримшуулагдаагүй байһан сагтал хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаан таатай зохид болгогдохогүй юм гэжэ Баруун Германиин политическэ ажалябуулагшадай зариманиинь тоолоно. Москвада болохо хэлсээн хадаа Баруун Германи Советскэ Союз хоёрой хоорондохи дипломатическа, худалдаа наймаанай харилсаае таатай зохид болгохо бэзэ, Германска проблемые шиидхэхын тулада энэ хэлсээн таатай зохид зам нээхэ бэзэ гэжэ немецкэ арадай ехэнхи хубинь найдана. Энэнь германска хэблэлэй мэдээсэлнүүдһээ эли болоно.

Федеральна республика СССР хоёрой хоорондохи харилсаае гуримшуулха, парижска сэрэгэй хэлсээнүүдһээ арсаха байһан тухайгаа Баруун Германиин социал-демократическа партиин лидер Олленхауэр мэдүүлээ.

«Европодо аюулгүй байдалые хангаад, Баруун Германиин монополистнууд болон миллитаристнуудта эсэргүү тэмсэлые сат үргэлжэ ябуулаад, Федеральна Республика Германска Демократическа Республика хоёрой хоорондохи харилсаае һайжаруулаад байһан сагтал Германиие нэгэдүүлжэ болохо байна» гэжэ КПГ-эй нэгэдэхи секретарь Макс Рейман һаяхан мэдүүлээ.

СССР-тэй харилсаагаа таатай зохид болгохын түлөө, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын түлөө гансал оппозиционно партиин түлөөлэгшэд тэмсэнэ бэшэ. «Харилсаагаа таатай зохид болгохо тухай советскэ дурадхалнуудые баталан абахын түлөө бундестагай диилэнхи депутадууд тэмсэнэ»,—гэжэ буржуазна сүлөөтэ демократическа партиин түлөөлэгшэ, баруунгерманска парламентын депутат Радемахер мэдүүлээ. Германска асуудалые шиидхэхын тулада таатай зохид услови түргөөр байгуулхын тулада парижска хэлсээнүүдые хойшолуулха шухала байна гэжэ тэрэ мүн лэ мэдүүлээ.

Баруун Германиин олон тоото эзэд баяшуул СССР-тэй харилсаагаа таатай зохид болгохые ехэтэ хүсэнэ. Энэншье ойлгосотой. Гадаадын гүрэнүүдтэй худалдаа наймаа хэхыень Баруун Германида американецуудай ехээр хоридог болоһоной эсэстэ Баруун Германи эд бараагаа газаашань наймаалха аргагүй болоо. Баруун Германи дайнай урда тээхи жэлнүүдтэ эд бараанайнгаа 20 процентые газаашань наймаалдаг байгаа. Жэшээнь, Советскэ Союз 1932 ондо Германида эд бараа худалдалгаараа хоёрдохи һуури, эд бараа худалдан абалгаараа 3-дахи һуури эзэлдэг байһан юм. Баруун Германиин, мүн зүүн зүгэй оронуудай хоорондохи экономическа харилсаае бүри һайжаруулха шухала байһан тухай баруун гүрэнүүдэй элитэ нюурнууд, мүн Федеральна Республикашье мэдэрхэ баатай болоно.

«Московско хэлсээнүүд хадаа «Женевэдэ болоһон хэлсээнэй» шэнжэтэйгээр болохо юм, болохошье ёһотой гэжэ немецкэ элитэ нюурнууд тоолоно» гээд «Трибюн де Насьон» гэжэ французска газетэ бэшэнэ. СССР-тэй худалдаа наймаа хэбэл Баруун Германиин ямар ехэ ашаг олзо олохо байһан тухай «Дер фолькcвирт» гэжэ недели бүри гарадаг Баруун Германиин экономическа журнал хэдэ хэдэн статьянууд соогоо тодорхойгоор бэшэнэ. Хэрбээ зүүн зүгэй оронуудтай худалдаа наймаа ехээр хэдэг болоо һаа, Баруун Германиин экономико «угаа ехэ арга боломжотой болохо байгаа» гэжэ журнал тэмдэглэнэ. Москвада болохо хэлсээнэй эсэстэ худалдаа наймаанай талаар экономическа харилсаануудай һайжаруулагдабал «политическэ түгшүүрилые һуларуулха, германо-советскэ харилсаае һайжаруулха хэрэгтэ шухала оруулалта болохо байна» гэжэ журнал заана.

СССР-тэй, мүн германска хоёр республикануудай хоорондо таатай зохид харилсаа байгуулга хадаа уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха, Германиие нэгэдүүлхэ зам мүн гэжэ Германиин хоёр хубида ажаһуудаг диилэнхи немецүүд мүнөө тоолоно.

Парижска хэлсээнэй ёһоор Германиие хүгжөөхые һэдэжэ байгаа милитаристнуудай һанал бодолтой энэ программа яажашье зохилдохогүй байна.

Уласхоорондын экономическа харилсаае хүгжөөхын түлөө

Зүүн Европын олохон оронуудта мүнөө уласхоорондын яармагууд болоно. Лейпцигтэ (ГДР), Пловдивта (Болгари) нээгдэһэн яармагууд ехэ амжалтатайгаар үнгэржэ байна. Венгридэ хүдөө ажахын бүхэвенгерскэ выставкэ нээгдэбэ. Дээрэ дурсагдаһан яармагуудта, мүн бусадшье хэдэ хэдэн оронуудай яармагуудта Чехословаки эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Зүүн Европын оронуудай экономическа талаараа туйлаһан амжалтые эдэ яармагууд эли тодоор гэршэлэн харуулна. Польшодо, Чехословакида, Румынида, Венгридэ, Болгарида, Албанида, тэрэшэлэн Германска Демократическа Республикада арадай ажахын түсэбүүд амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ, социалистическэ индустриализаци бэелүүлэгдэнэ, арадай ажахын юрэнхы дэбжэлтэ туйлагдана. Өөһэдынгөө яармагуудта табиһан шэнэ машинануудаараа, эсэгэ орондоо бүтээгдэһэн хүндэ, хүнгэн индустриин зүйлнүүдээрээ Зүүн Европын оронуудай арадууд омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

Гэхэтэй хамта энэ жэлэй яармагууд уласхоорондын экономическа харилсаагаа эдэ оронуудай бэхижүүлжэ байһые, социальна байгуулалтаарнь хамаархангүйгөөр бүхы оронуудтай харилсаагаа саашадань үргэдхэхын тула Зүүн Европын оронуудай эрмэлзэжэ байһые эли тодоор гэршэлэн харуулна. Лейпцигтэхи яармагта капиталистическэ 25 оронууд үргэн хэрэглэлэй эд бараа табяа. ГДР мүнөө үедэ дэлхэйн зуугаад оронуудтай худалдаа наймаанай харилсаатай болонхой, тиихэдэ энэ республика баруунай 30 оронуудтай худалдаа наймаанай хэлсээнүүдые баталаа. ГДР баруун оронуудтай эд бараа андалдан абалсалгаяа 1950 онойхидо орходоо 1954 ондо 3,5 дахин ехэ болгоо. Румынска Арадай Республика мүнөө үедэ 55 оронуудтай худалдаа наймаа хэнэ. Румыни Советскэ Союзтай, мүн арадай демократиин оронуудтай худалдаа наймаагаа үргэдхэхэ зуураа, бусадшье оронуудтай худалдаа наймаанайнгаа харилсаае һайжаруулна. Румыни һүүлэй табанжэлэй турша соо капиталистическэ оронуудтай эд бараа андалдан абалсалгаяа 2,5 дахин дээшэлүүлээ. Чехословацка республика гадаадын гүрэнүүдтэй худалдаа наймаанайнгаа харилсаае һайжаруулха зуураа, өөрынгөө промышленностиин бүтээһэн зүйлнүүдые Джакартада, Измиртэ, Стокгольмдо, Дамаскада, Загребтэ, Салонигто, Пловдивта, Лейпцигтэ эмхидхэгдэһэн уласхоорондын выставкэнүүдтэ, тэрэшэлэн Москвадахи тусхай выставкэдэ харуулна. Болгари, Венгри, Албани, Польша гадаадын гүрэнүүдтэй худалдаа наймаагаа мүн лэ үргэдхэнэ. Арадай демократиин европейскэ зургаан оронуудай гадаадын худалдаа наймаанай эрьесэ 1948 онтой сасуулбал 1954 ондо 70 гаран процентээр ехэ болоо.

Манай орон гадаадын гүрэнүүдтэй худалдаа наймаанайнгаа харилсаае һайжаруулха тушаа гайхамшагта амжалта туйлаа. СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай хэмжээн үнгэрэгшэ жэлдэ 25 миллиард шахуу түхэриг болоһон байна. Манай орон гадаадын олонхи оронуудтай худалдаа наймаанай харилсаа байгууланхай. Баруун оронуудай зүгһөө элдэб һаад ушаруулагдадаг болобошье, гадаадын гүрэнүүдтэй эд бараа андалдан абалсалгаараа манай орон дэлхэй дээрэ зургаадахи һуури эзэлнэ. СССР энэ жэлдэ уласхоорондын 17 яармагуудта хабаадалсаба.

Һаяхан болоһон ООН-эй экономическа, социальна Соведэй 20-дохи сесси Европын оронуудай хоорондо гадаадын худалдаа наймаанай харилсаанай һайжаржа байһан тухай тэмдэглээ. Уласхоорондын худалдаа наймаае хүгжөөлгэ, бүхы оронуудай хоорондохи экономическа харилсаае бэхижүүлгэ хадаа уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ туһалха байна гэжэ сесси дээрэ тэмдэглэгдээ. Хэрбээ баруун оронуудай зүүн зүгэй оронуудтай худалдаа наймаагаа һайжаруулбалынь, тэдэ оронуудай арадууд экономикоёо хүгжөөхэ ехэ арга боломжотой болохо байна. Уласхоорондын худалдаа наймаае үргэдхэхын түлөө Советскэ Союзай, мүн арадай демократиин оронуудай али болохо оролдолго гаргажа байбашье, США-гэй, мүн баруунай бусадшье оронуудай хэдэ хэдэн ажал-ябуулагшад зүүн зүгэй оронуудтай худалдаа наймаа хэхэ замдань баруун зүгэй оронуудта элдэб һаад ушаруулжа үргэлжэлһөөр.

Зүүн зүгэй оронуудтай худалдаа наймаа хэхэ ябадалда ушаруулагдажа байгаа элдэб түбэг бэрхэшээлнүүдые усадхахын түлөө баруун зүгэй оронуудай олониитын түлөөлэгшэд болон элитэ нюурнууд эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. «Датска судна барилгашад болон фермернүүд, Баруун Германиин промышленнигууд, норвежскэ загаһа наймаалагшад, британска станок бүтээлгын компанинууд, мүн бусадшье эзэд баяшуул зүүн баруун зүгэй оронуудай хоорондо худалдаа наймаа хүгжөөхые эрмэлзэнэ» гэжэ США-гэй гадаадын худалдаа наймаанай талаар управлениин элидхэл соо хэлэгдэнэ.

Зүүн зүгэй оронуудтай гадаадын худалдаа наймаае хүгжөөлгэдэ һаад ушаруулгын политикада эсэргүүсэн Баруун Европын жэжэ гүрэнүүд бүри шангаар тэмсэл ябуулдаг болобо.

Зүүн зүгэй оронуудтай худалдаа наймаа хэхэ ябадалда ушаруулагдажа байгаа түбэг бэрхэшээлнүүдые усадхаха тушаа эрилтэ США-дашье хэгдэнэ. США-гэй түлөөлэгшэдэй палатын гадаадын хэрэгүүдэй талаар комиссиин түрүүлэгшэ Ричардс һаяхан иигэжэ мэдүүлээ: «Коммунистическэ гэжэ нэрлэгдэдэг, коммунистнуудай талархадаг оронуудтай худалдаа наймаа хэхэһээ арсажа, дэмы юумэ хэнэбди гэжэ би һананаб».

Оронуудай хоорондохи экономическа харилсаан бэхижэжэ байна. Мүнөөнэй оршон байдалые бүри таатай зохид болгохын тулада экономическа харилсаануудые һайжаруулгада ушаруулагдажа байгаа бүхы түбэг бэрхэшээлнүүдые усадхаха шухала байна. Арадуудай хоорондоо һаадгүйгөөр харилсаха, амгалан худалдаа наймаа хэхэ ябадалда тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые удаа дараалан зайсуулха тухай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдтэ дамжуулан үгтэһэн дүрбэн гүрэнэй правительствонуудай толгойлогшонорой женевскэ зүблөөнэй директивэнүүд бүхы оронуудай арадуудай дура хүсэлтэй ба интересүүдтэй зохилдоно.

А. Шатилов.

Советскэ суднанууд Хайфондо ерэбэ

ХАНОЙ, сентябриин 9. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын дамжуулһанай ёһоор, 9,5 мянган тонно фосфат ашаалһан советскэ хоёр судна сентябриин 7-до Хайфонско портдо ерэбэ. Вьетнамай хүдөө ажахые һэргээн бодхоохо хэрэгтэ Советскэ Союзай үзүүлхэ гэһэн туһаламжада оруулан энэ фосфадые Советскэ Союзай правительство ба арад эльгээһэн байна.

Польско-советскэ хани барисаанай һара

ВАРШАВА, сентябриин 9. (ТАСС). Польско-советскэ хани барисаае бэхижүүлгын заншалта һара мүнөөдэр эхилбэ. Һарые нээлгэдэ зорюулагдаһан баярай суглаанууд болон вечернүүд ороной городууд болон тосхонуудта, промышленна предприятинууд болон Культурын байшангуудта үнгэргэгдөө.

Мүнөөдэр бүхы централъна газетэнүүд һарын эхилэлгэдэ зорюулагдаһан түрүү ба редакционно статьянуудые толилбо. Польско арадай дунда советскэ культурые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ һүүлэй жэлнүүдэй туршада нилээд ехэ амжалта туйлагдаа гэжэ «Трибуна Люду» газетэ онсолон тэмдэглэнэ. 1953—1955 онуудай туршада ородой классигуудай болон советскэ уранзохёолшодой 2 мянга гаран зохёолнууд Польшодо хэблэгдэн гараа. Эдээнэй ниитэ тираж 32 миллион гаран экземпляр болоно. Эдэ жэлнүүдэй туршада театрнууд ородой ба советскэ 140 гаран пьесэ табяа.

Советскэ Союзтай манай хани барисаае бэхижүүлгэ хадаа эб найрамдалай түлөө бүхы дэлхэй дээрэ дэлгэрһэн тэмсэлдэ манай оруулалта гээшэ, энэ хадаа манай бэеэ даанхай байдалай бата найдабари гээшэ, энэ хадаа германска милитаризмын һэргээн бодолгодо эсэргүү тэмсэлдэ манай зэбсэг гээшэ, — гэжэ «Трибуна Люду» бэшэнэ.

Социалистическэ лагериин оронуудай хоорондохи экономическа холбоо барисаанай хүгжэлтэ

(Түгэсхэл)

системын байгуулагдаһанай һүүлээр социализмын экономическа гол хуули ёһон бүхы социалистическэ лагерьта нүлөөлдэг болоо. Энээнтэй нэгэн доро арадай ажахын түсэбэй ёһоор, тааруугаар хүгжэлгын хуули ёһон улам ехээр нүлөөлдэг боложо, энэ хуули ёһые бүри хүсэд һайнаар хэрэглэхэ эрхэ байдал бии болгоо. Гэхэ зуура, арадай демократиин зарим оронуудай арадай ажахын түсэбүүд энэ арга боломжые хүсэдөөр хараада абангүйгөөр зохёогдоно.

Арадай ажахын түсэбэй ёһоор, тааруугаар хүгжэлгын хуули ёһоной дутамагаар хараада абтаһан дээрэһээ арадай-демократическа зарим оронуудай экономикодо тааруугүй ябадал тохёолдоһон, тиигээд түсэблэлгын талаар зарим алдуугай гараһанһаа уламжалан, тааруугүй ябадалынь бүри гүнзэгырһэн байна. Европейскэ арадай демократиин оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай центральна комитедүүд 1953 оной тэн батаар хэдэ хэдэн шиидхэбэринүүдые гаргаад, дурсагдаһан тааруугүй ябадалые түргэнөөр усадхаха шухала байһые эдэ шиидхэбэринүүд соогоо онсо тэмдэглэһэн байха юм. Тохёолдоһон тааруугүй ябадалые түргэнөөр усадхахын тулада социалистическэ индустриализаци туйлаха, хүндэ промышленностиие булюу ехээр хүгжөөхэ политикые бэелүүлгэдэ үндэһэлэн хүдөө ажахын үйлэдбэриие түргэнөөр дэбжээхэ, арадай хэрэглэлэй эд бараа улам ехээр үйлэдбэрилхэ зорилго табигдаһан байгаа. Энэ политикые бэелүүлгэдэ арадай демократиин оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд болбол социалистическэ экономикын үндэһэ һуури болоогшо хүндэ промышленностиие булюу ехээр хүгжөөхэ ябадалые буруушаадаг али бүхы антимарксистска ба оппортунистическэ үзэл бодолтой эрид шууд тэмсэдэг байна.

Арадай демократиин оронуудай хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөн, дэбжээхэ, мүн тэдэнэй экономикодохи тааруугүй ябадал усадхаха зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ харилсан ажаллалгые ба харилсан туһалалсалгые саашадань бэхижүүлгэ, мүн тус лагериин оронуудай дунда уласхоорондын ажал хүдэлмэриин хубаарилые һайнаар тааруулга, арадай ажахын түсэбүүдые нягта холбоотойгоор зохёолго ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Арадай ажахын түсэбүүдые тааруулжа зохёолго, зэргэшэлдэхэ ябадалые усадхалга—социализмын бусад экономическа хуули ёһоной, тэрэ тоодо общественнэ ажалай бүтээсые таһалгаряагүйгөөр дээшэлүүлхэ хуули ёһоной эрилтэнүүдые бэелүүлгэдэ туһалха байна.

Дэлхэйн ажахын социалистическэ системые байгуулга хүн түрэлтэнэй экономическа хүгжэлтэдэхи угаа ехэ туйлалта болоно. Советскэ Союз болон арадай демократиин оронууд социализмын экономическа гол хуули ёһые зүбөөр хэрэглэн, энэ системые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлнэ гэжэ статьягай автор түгэсхэлдөө бэшэнэ.

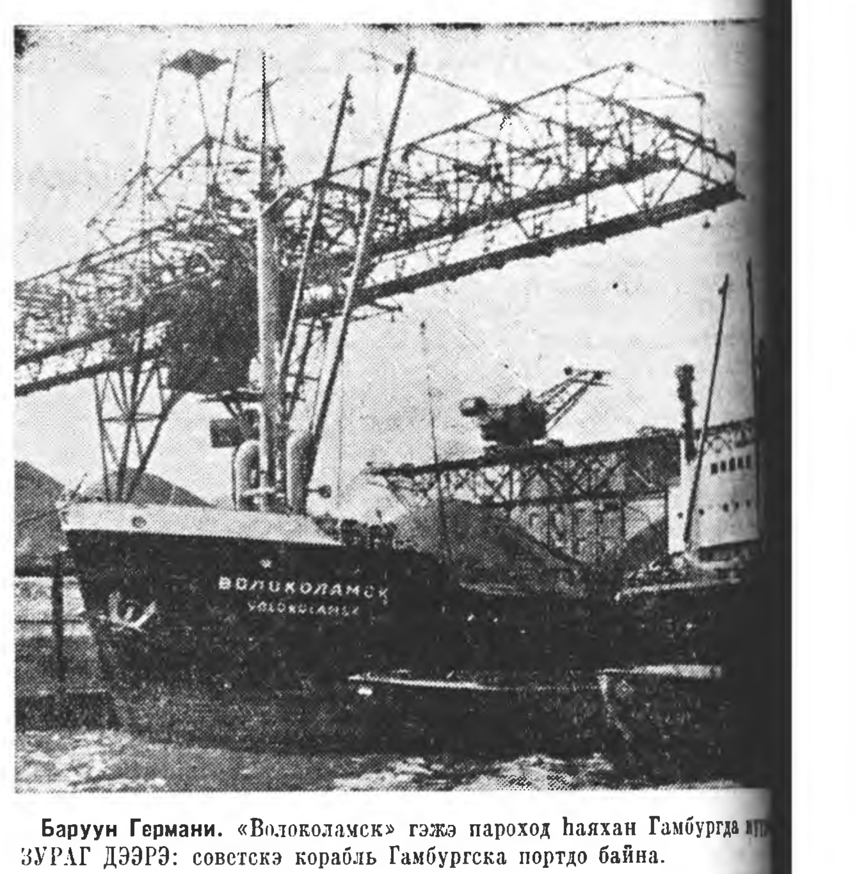
И. В. Мичуринай түрэһөөр зуун жэлэй ойдо бэлэдхэнэ

ПЕКИН, сентябриин 10. (ТАСС). Байгаалиие хубилгагша И. В. Мичуринай түрэһөөр октябриин 27-до гүйсэхэеэ байгаа зуун жэлэй ойе тэмдэглэхын тулада Хитадай олониитэ бэлэдхэл хэжэ байна.

ТАСС-эй корреспондентдэ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, энэ ойе үнгэргэхын тулада КНР-эй наукануудай академиин дэргэдэ академиин вице-президент Чжу Кэ-чжэн гэгшээр толгойлуулһан бэлэдхэлэй тусхай комисси байгуулагдаа. Энэ комисси советскэ элитэ ехэ биологой ажабайдалда ба творчестводо зорюулагдаһан научна конференци үнгэргэхэ гэжэ хараалаа. Конференци дээрэ мичуринска һургаалые Хитад дотор хэрэглэлгын амжалтанууд тухай элидхэлнүүдые тус конференци дээрэ наукануудай академиин гэшүүд, ороной научно-шэнжэлэлгын институдууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд хэхэ байна. Мүн советскэ эрдэмтэд ба мэргэжэлтэд конференцидэ хабаадаха юм.

Мичуринай һургаал Хитад дотор улам ехээр дэлгэрнэ. Мичуринска һургаалаар зэбсэгжэһэн хитад эрдэмтэд ургаса ехэтэй культурануудай шэнэ сортнуудые бии болгохо талаар хэдэ хэдэн бодото зорилгонуудые зоримгойгоор шиидхэнэ. Жэшээлхэдэ, һүүлэй жэлнүүдэй туршада Хитадай мэргэжэлтэд хлопчатнигай шэнэ сортые бии болгохын тулада хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэр египетскэ ута волокното хлопогые нютагай сортнуудтай ниилүүлнэ. Энээнэй ашаар бии болгогдоһон шэнэ сортнууд шанарайнгаа талаар египетскэ хлопогтол адли болобошье, нилээд богони болзор соо элеэшэдэг байна. Мичуринска һургаалай принципүүд хүдөө ажахын бусадшье һалбаринуудта хэрэглэгдэнэ. Байгаалиие шэнэдхэн хубилгагша агуухэ эрдэмтэ И. В. Мичуринай ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай номууд болон брошюранууд Хитадта ехэ тиражтайгаар хэблэгдэнэ.

Мичуринай түрэһөөр зуун жэлэй ойдо зорюулагдаһан конференцинүүд Хитадай научно-шэнжэлэлгын хэдэ хэдэн институдууд болон эмхи зургаануудта тэрэшэлэн үнгэргэгдэжэ байна.

Баруун Германи. «Волоколамск» гэжэ пароход һаяхан Гамбургда
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: советскэ корабль Гамбургска портдо байна.

Центральбильд

Советскэ хүдөө ажахын делегац Канадада ябажа байһан туха

ОТТАВА, сентябриин 10. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Советскэ хүдөө ажахын делегаци Канадын хүдөө ажахытай танилсалгаяа үсэгэлдэр дүүргэбэ. Тэрэ үдэртөө тус делегаци хүдөө ажахын министерстводэ ороһон байна.

Министерстводэ советскэ делегациие Канадын хүдөө ажа... стрын орлогшо Тэгарт ... ба. Удаань советскэ ... пресс-конференци боло... циие толгойлогшо В. В. ... тэрээн дээрэ мэдүүлгэ ... респондентнүүдэй олон ... далнуудта харюусаһан б...

Урда Корейдэ американска лётчик алагд...

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 9. (ТАСС). Сеулһаа урда 14 милиин газарта байдаг Кымпхо гэжэ аэродром дээрэ урда-корейскэ часовой сентябриин 4-дэ американска лётчигые буудажа алаба гэжэ Юнайтед Пресс агентствын корреспондент Сеулһаа мэдээсэбэ.

«Американска гурбан ... чигууд харуулай часовой... пуулгые хэрэгсээнгүй, ... дуур гараа. Тиихэдэнь ... даһан байна» гэжэ ли... засагаархид мэдүүлээ.

Британска тред-юнионуудай конгрессэй бү... делегадуул Эйзенхауэрта хандаба

ЛОНДОН, сентябриин 10. (ТАСС). Саутпортдо (Ланшкар гэжэ графство) үсэгэлдэр дүүрэһэн британска тред-юнионуудай конгрессэй 249 делегат, тэрэ тоодо парламентын 9 гэшүүд американска алдарта дууша Поль Робсо... оронуудта ябахынь тула... паспорт үгүүлхэ хэрэг... хыень уряалжа, президе... хауэрта хандаба.

Шатараар зононууд хоорондын турнир

СТОКГОЛЬМ, сентябриин 10. (ТАСС). 15-дахи тур дээрэ Бронштейн Бисгайерые, Геллер Пильникые, Керес Гимарые, Найдорф Спасскиие, Пахман, Мединые шүүгээ. Панно—Иливицкий, Фудерер—Петросян гэгшэдэй наадалга тэнсэлгээр дүүрээ. Штальберг — С... — Доннер гэгшэдэй парт... шолуулагдаа.

Мүнөөдэр 16-дахи тур ...

Редактор ...
О. ГОМ...

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ҺЭРГЭЭН БОДХОО... ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ДҮРБЭДЭХИ УРЬҺАЛ...

1955 оной сентябриин 4-дэ Махачкала городто ... шүүбэринүүдэй 12-дохи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын разряд бүхэнэй серинүүд болон облига... удаадахи номернуудта шүүбэри тудаба:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№
060235	06*)	1 000	065732	39*)	1 000	070722	21*)	5 000	074828
060525	1—50	200	065791	1—50	500	070779	22*)	1 000	074893
060533	1—50	200	065927	33*)	1 000	071419	04*)	1 000	074986
060615	1—50	500	065971	44*)	50 000	071470	1—50	200	075140
061074	50*)	1 000	066068	1—50	500	071638	44*)	1 000	075191
061233	34*)	1 000	066331	22*)	1 000	071778	11*)	1 000	075350
061366	1—50	200	066417	22*)	1 000	071865	01*)	5 000	075406
061542	50*)	1 000	066610	09*)	1 000	071932	17*)	1 000	075616
061750	08*)	1 000	066699	13*)	1 000	072140	23*)	1 000	075795
061931	27*)	1 000	067012	09*)	1 000	072159	48*)	1 000	075959
062023	35*)	1 000	067082	28*)	1 000	072162	09*)	1 000	075995
062039	25*)	1 000	067222	1—50	200	072297	25*)	1 000	076201
062082	44*)	1 000	067630	08*)	1 000	072306	1—50	200	076403
062238	01*)	10 000	067635	13*)	1 000	072344	32*)	1 000	076563
062257	1—50	500	067639	39*)	5 000	072387	1—50	500	076728
062388	20*)	1 000	067734	1—50	200	072477	46*)	1 000	076907
062496	1—50	500	067804	03*)	1 000	072518	09*)	1 000	076997
062498	19*)	1 000	068151	19*)	1 000	072544	1—50	200	07712[illegible]
062510	1—50	500	068159	15*)	1 000	072811	32*)	1 000	07714[illegible]
062577	47*)	1 000	068176	49*)	1 000	072840	40*)	1 000	0772[illegible]
062644	46*)	1 000	068213	05*)	1 000	072984	1—50	500	0772[illegible]
062952	03*)	1 000	068236	45*)	1 000	073002	1—50	500	077276
063329	44*)	1 000	068429	28*)	1 000	073208	1—50	200	077472
063387	13*)	1 000	068647	1—50	200	073236	44*)	1 000	077478
063474	1—50	500	068706	08*)	1 000	073370	43*)	1 000	077659
063614	16*)	1 000	068713	41*)	1 000	073377	34*)	1 000	077705
[illegible]	1—50	200	068875	42*)	10 000	073581	09*)	5 000	077885
063639	40*)	1 000	068902	1—50	200	073742	1—50	500	078103
[illegible]	02*)	1 000	069131	12*)	1 000	073895	05*)	5 000	078283
063736	19*)	1 000	069169	37*)	1 000	074040	06*)	1 000	078320
063875	23*)	1 000	069177	18*)	1 000	074047	11*)	1 000	078573
063931	04*)	1 000	069270	1—50	200	074188	49*)	1 000	078639
064063	1—50	500	069297	1—50	500	074255	45*)	1 000	078658
064256	1—50	500	069400	47*)	10 000	074303	46*)	1 000	078691
064470	24*)	1 000	069507	08*)	1 000	074351	31*)	1 000	078841
064570	29*)	1 000	069522	32*)	5 000	074471	13*)	1 000	078897
064639	20*)	1 000	069532	43*)	1 000	074533	1—50	200	079039
064868	33*)	10 000	069731	18*)	1 000	074587	1—50	500	079252
065254	1—50	200	069770	49*)	1 000	074653	23*)	1 000	079492
065427	1—50	200	070177	1—50	200	074671	03*)	1 000	079560
065447	41*)	1 000	070181	04*)	5 000	074774	25*)	1 000	079583
065614	26*)	1 000	070447	1—50	200	074818	13*)	1 000	079837

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүри 200 ... шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ комиссиин ...
Дагестанска АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...
М. М ...

Комиссиин харюусалгата секретарь Л. А. ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора—32-74. отв секретаря — 27-37 партийной жизни. сельского хозяйства — 47-59 пропаганды и переводов — культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00562. Типография министерства Культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак.